91322

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

XXXIV. ÉVFOLYAM

2. SZÁM

1989. FEBRUÁR

ÁRA: 3 FORINT

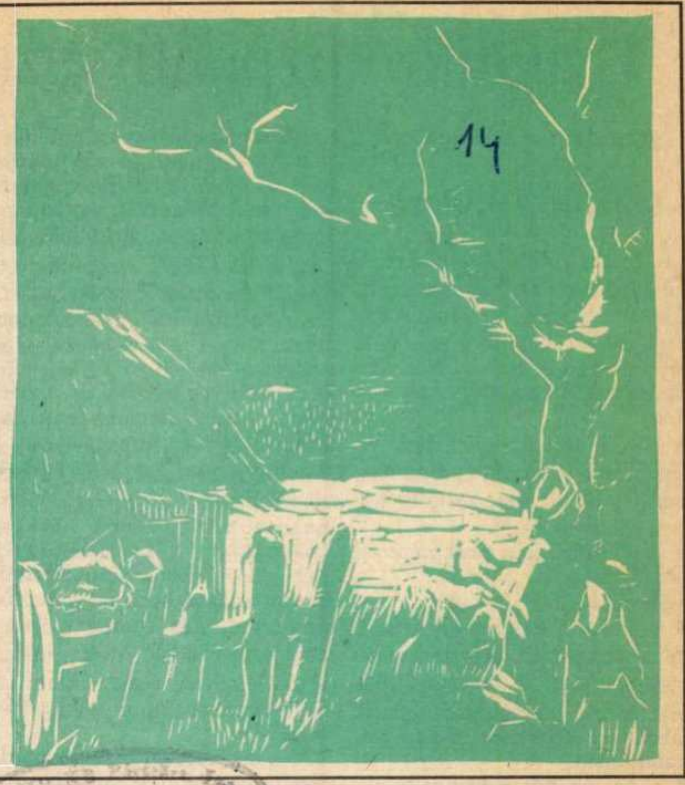

Évindító központi vezetőségi ülés

Január 1-jétől minimum 300 forintos alapbéremelés — A posta eredményei és tervei — Szociálpolitika és munkavédelem

A központi vezetőség január 18-án először a Magyar Posta 1988. évi tervének várható teljesítéséről és idei tervjavaslatáról tárgyalt.

Doros Béla általános elnökhelyettes előterjesztésében többek között elmondta, hogy a posta teljesítette fő céljait, a távközlés fejlesztésében pedig kiemelkedő évet zárt. 1988-ban csaknem 100 ezer távbeszélő főállomás-kapacitás létesült, ebből a rekonstrukciót leszámítva a tiszta állomásszaporulat 67 000. 1989-ben a távbeszélőfejlesztés üteme nem lassul.

Péntek Petronella, a központi vezetőség titkára szóbeli kiegészítőjében utalt az előző napi elnökségi ülésre, melynek az volt az álláspontja, hogy célszerűbb lett volna több változatban elkészíteni az 1989-es tervet. Az elnökség a tervben szereplő 9 százalékos bérfejlesztési változatot minimumként, kiindulópontként értékelte, mivel a postások bérlemaradásának megszüntetéséhez legalább 14 százalékos bérfejlesztés szükséges. Az elnökség javasolta — az ágazati szakszervezetek közül elsőként — január 1-jei hatállyal minden dolgozó alapbérének 3 százalékos, de legalább 300 forinttal történő emelését.

A vitában hozzászólók támogatták az elnökség által megfogalmazott bérigényeket. Emellett felhívták a figyelmet az elmúlt évi bérgazdálkodási gondokra. A bérfejlesztés nagysága nem állt arányban a megoldandó feladatokkal, és a felhasználási gyakorlat is rontott annak hatékonyságán. A postaszervek többsége 3—4 alkalommal is hajtott végre „csöpögtetett" bérfejlesztést. Ez lehetetlenné tett egy átgondolt koncepciózus bérgazdálkodást. Hogy ezt a jövőben elkerüljük, a vezetői érdekeltség meghatározásánál erre is figyelemmel kell lenni.

A központi vezetőség munkájában első ízben vett részt *Kötelés Zoltán,* a Magyar Posta közelmúltban kinevezett elnök-vezérigazgatója. A posta elnöke felszólalásában elfogadásra javasolta a 9 százalékos adómentes bérfejlesztést az 1989-es évre. Egyben kötelezettséget vállalt a posta vezetősége nevében, hogy megvizsgálják a 9 százalékon felüli bérfejlesztés lehetőségét. Ennek lehetséges alternatíváiról a legközelebbi jövőben beszámolnak a szakszervezet vezető testületeinek.

A január 1-jétől végrehajtandó kötelező 3 százalékos, illetve 300 forintos alapbérfejlesztésre a javaslatot az elnök elfogadta. Végezetül azzal zárta első felszólalását, hogy személy szerint sokáig akar jól együttműködni központi vezetőségünkkel. (Alsó képünkön.)

A központi vezetőség elfogadta az 1988-as évre várható teljesítésről a beszámolót, az 1989-es tervet, valamint a szociálpolitikai és munkavédelmi fejlesztési tervet. Határozott abban, hogy az idei évre tervezett 9 százalékos bérfejlesztést kiindulópontnak tekinti, és a posta vezetőségével megállapodva később dönt az idei bérfejlesztés tényleges mértékéről.

A testület megtárgyalta és elfogadta a Postások Szakszervezete alapszervezeteinek költségvetési irányelveit. Ennek értelmében a tagdíjból az alapszervezeteknél maradó rész az eddigi 40 százalékról 50 százalékra emelkedik. (Cikkünk a 6. oldalon.)

Végül a központi vezetőség elfogadta a vezető testületek első félévi munkatervét. (Részletesen lásd a 3. oldalon.)

— meszlényi —

*

A posta és a távközlési ágazat fejlesztése a VII. ötéves tervtörvényben prioritást kapott, s egyidejűleg jelentős fejlesztésre nyílt alkalom. A posta a „felemelt" program keretében mintegy 400-420 ezer távbeszélő-kapacitás létesítését tűzte ki célul. Emellett fontos feladatának tekintette, hogy:

- szinten tartsa, illetve javítsa a szolgáltatások minőségét;
- bővüljön a postai szolgáltatás új típusú, korszerűbb szolgáltatásfajtákkal;
- arányosan fejlődjön a postaszolgálat és a műsorszórás is.

E kitűzött feladatok megvalósításában az 1988-as évvel átléptük a tervidőszak felét. Hogyan állunk félúton?

Eredmények

A posta — a kedvezőtlen népgazdasági tendenciák ellenére — alkalmazkodva a megváltozott gazdasági feltételrendszerhez, 1988-ra kitűzött feladatait összességében teljesítette.

Összes *bevétele* 26,5 milliárd forint, amely 1,7 milliárd forinttal több, mint az előző évben; azonban még így sem érte el a tervezettet. Ugyanis: a terv mintegy 800 millió forintos tarifaváltozással is számolt, amely nem valósult meg. Végül is a bevétel a forgalomemelkedés hatására mindössze 270 millió forinttal lett kevesebb, mint a tervezett.

A *ráfordítások* együttes összege elérte a 21,8 milliárd forintot. Ez az összeg 1987-hez viszonyítva 1,5 milliárd forinttal, a tervhez képest 400 millió forinttal több. A terven felüli többletköltséget alapvetően a fogyóeszközöknél történt elszámolásváltozás, a rendkívüli bérintézkedés és egyes elektronikus eszközök értékcsökkenési leírásának gyorsítása okozta.

A *gazdálkodás eredménye* — mindezek hatására — 4,7 milliárd forint, amely 700 millió forinttal kevesebb, mint az előirányzat. Emiatt a posta tiszta (adózott) nyeresége körülbelül 340 millió forinttal lett kevesebb. Ez azonban a fejlesztési forrást nem csökkenti, mivel a gyorsított értékcsökkenési leírás és a kisebb beruházási általános forgalmi adó megközelítőleg ilyen mértékben emeli a fejlesztésre fordítható pénzeszközöket.

A *termelékenység* és a *hatékonyság* a tervezettnél kedvezőbben alakult. A termelékenység emelkedésében fontos szerepe volt a 325 fel nem töltött létszámhelynek. A forgalmi terület termelékenységnövekedése — amely a belső bérmechanizmus létszámtakarékosságra való ösztönzésének következménye — pozitívként értékelendő. Nem lehet így értékelni azonban azt a 250 fel nem töltött létszámhelyet, amelyre a távközlési berendezés- és hálózatfenntartás területén lett volna szükség.

A *beruházási program* jól halad. 1988-ban a VII. ötéves terv időarányos előirányzatát és az évre kitűzött feladatot a posta teljesítette, sőt túlteljesítette. Túlteljesítés van: a vállalati távközlésnél és a távközlési üzemfejlesztésnél. A jelentősebb üzembe helyezett beruházások: Kaposvár, Szolnok, Veszprém, Debrecen központok és a Videotex.

A posta továbbra is törekedett az üzleti szolgáltatói magatartás fokozására, a lakossági igények figyelembevételére.

Posta- és pénzforgalom

A fő célok voltak:

- a szolgáltatás minőségének megőrzése, javítása;
- az üzleti jelleg erősítése;
- a Postabank létrehozása.

A postaszolgálat igénybevétele lényegében az elmúlt évben sem változott. A szolgáltatás minőségére vonatkozó elképzelések teljesültek. A korszerűbb — számítógéppel támogatott — felvételi technológiát további postahivatalokban vezették be kísérletképpen.

Az új szolgáltatások köre bővült, illetve kiszélesedett. Így például:

— nőtt a valutabeváltással foglalkozó postahivatalok száma;

— biztosítási ügynöki tevékenység kezdődött a Hungária Biztosító részvételével — kísérletképpen a Miskolci és a Soproni Postaigazgatóság területén;

— folytatódik a kötvényárusítás;

— az eurocsekkeknek a kereskedelmi egységektől való zsákos begyűjtése megkezdődött;

— a nemzetközi válaszdíjszelvény árusítása ugyancsak megkezdődött.

A Postabank működésének beindításához a posta is hozzájárult. Az új bank részére végzendő takarékközvetítő szolgáltatásra való felkészülés jó ütemű.

Fuderer Károly

Folytatódott a postahivatali hálózat fejlesztése és korszerűsítése: 33 új postahivatal épült fel, emellett 85-öt korszerűsítettek és 31-et bérleményben helyeztek el. Ezzel a szolgáltatás ellátására alkalmatlan postahivatalok száma 700-ra csökkent.

Hírlapterjesztés

A példányszám-korlátozás ellenére az értékesített hírlapok mennyisége az előző évihez képest 2,4 százalékkal, a tervhez viszonyítva 3,6 százalékkal nagyobb volt. Az emelkedést alapvetően a napilapok számának növekedése eredményezte, s közrejátszott az is, hogy nem valósult meg az egyéb lapok tervezett fogyasztói áremelkedése. Az árushálózat — elsősorban a nem postai, s ezen belül több kiskereskedelmi egység bevonásával — bővült.

A terv fő célként jelölte meg a hírlapexpediálás és -szállítás gazdaságosságának javítását. Ezért:

— a vasárnapi hírlapszállítás egy részét közútra terelték;

— az import hírlapanyag egy részét közvetlenül a szállodákba szállíttatják;

— a színeslap-feldolgozás — a szállítási költség kímélése végett — a Keleti pályaudvarról átkerült a Dandár utcába.

Távközlés

A *távbeszélő-fejlesztés* keretében mintegy 99 és fél ezer kapacitás létesült, amelyből leszámítva a rekonstrukciót, a tiszta szaporulat több mint 67 ezer. A bekapcsolt állomások száma 3 és fél ezerrel meghaladta a tervezettet. Az összes bekapcsolt 41 300 főállomásból 34 ezer lakástelefon, 6100 a közületi és 200 a nyilvános állomás. A terven felüli bekapcsolásokat a korábban létesített kapacitások tették lehetővé.

A nemzetközi távhívásba bekapcsolt állomások száma — a Veszprém és Kaposvár központokon és góckörzeteikben végzett rekonstrukció eredményeként — 14 413-mal nőtt. További 7-tel (107-re) bővült a Magyarországról előfizetői távhívással elérhető országok száma.

Fontos célkitűzés volt 1988-ra: a hívásbiztonság javítása a folyamatos karbantartási és felújítási feladatok elvégzésével, valamint forgalomtechnikai intézkedésekkel. Az elmaradt felújítások pótlása a tervezettet meghaladó ütemű, azonban a létszámhiány a karbantartás területén gondot okoz.

A szolgáltatás színvonala lényegében a tervezettnek megfelelően alakult. A helyi hívásbiztonság mintegy egy százalékkal javult, s kedvezően alakult a 100 főállomásra vetített hibák száma és az átlagos üzemidőkiesés tartama.

Ugyancsak kedvezően változott a helyi és a belföldi távbeszélő-forgalom is. Az impulzusszám a tervezettet 1,5, illetve 0,2 százalékkal meghaladta. A nemzetközi forgalom a tervezett szint alatt maradt, javulás csak az új nemzetközi központ üzembe helyezésével várható.

A *telex- és adatátviteli* kapacitások fejlesztése, valamint forgalma tervszint körül alakult. Új szolgáltatásként a megyeszékhelyeken és még három városban bevezették a távmásoló szolgálatot, továbbá nyilvános telexállomásokat szereltek fel. A feladott táviratok száma 2,4 százalékkal magasabb lett az előirányzatnál — mivel elmaradt a tarifaemelés —, de még így sem érte el a bázisszintet.

A *műsorszórás* területén 1988-ban főfeladat a rádió- és a televízióműsorok vételi lehetőségének kiterjesztése volt az előírt minőségnek megfelelően és hatékony üzemmód mellett. Az ágazat a kitűzött feladatot teljesítette. Jelentősebb fejlesztések: Székesfehérváron 100 kW-os RH-adó, Sopronban, Szegeden és Debrecenben egy-egy URH-adó, Tokajban 20 kW-os tévéadó üzembe helyezése.

A távközlési műholdak adásának vételére postai tulajdonú közösségi rendszer épült Veszprémben és Móron, s folyamatban van az építés négy vidéki városban, valamint Budapesten öt helyen.

(Folytatás a 2. oldalon.)

Évindító központi vezetőségi ülés

(Folytatás az 1. oldalról.)

Célok 1989-re

A posta 1989. évi céljait a népgazdasági tervvel és a VII. ötéves vállalati tervvel, valamint a VIII. ötéves tervre való felkészüléssel összhangban alakította ki. Fő feladatul határozta meg:

- az állóeszköz-fejlesztési elképzelések műszaki és finanszírozási feltételeinek kialakítását és összehangolását;
- a fő gazdasági paraméterek kialakítását.

Emellett:

- a Postatörvény módosításával összhangban, azokon a területeken, ahol a monopólium megszűnik, a vállalkozások gazdasági feltételrendszerének kialakítását;
- a postán belüli fő tevékenységek szétválasztási feltételeinek a kidolgozását;
- a tarifaemelések miatti forgalomvisszaesés csökkenése, a kedvezményes tarifájú szolgáltatások megismertetése végett a propaganda fokozását.

A *közgazdasági szabályozórendszer* módosulása ez évben is folytatódott. Ebből csak kettőt emelnék ki: a vállalkozási nyereségadóról szóló törvényt és az anyagi érdekeltségről szóló minisztertanácsi rendeletet.

A vállalkozási nyereségadó életbe lépésével megszűntek a különböző típusú jövedelemszabályozások, és egységes, szektorsemleges adóztatás lépett életbe. Ennek keretében a termelők és a szolgáltatók tevékenységükből származó nyereségük 50 százalékát kötelesek adóként a költségvetéshez befizetni. Ezen felül a nyereséget még további 4 százalék különadó terheli. Egyes közszolgáltató, kulturális, egészségügyi stb. — a törvényben tételesen felsorolt — tevékenységeket a törvény jelentős adókedvezményben részesíti.

Ezek között van a postai szolgáltatás is. Ennek alapján a posta a postaforgalmi szolgáltatás eredményére jutó adó 80 százalékát visszatarthatja. Ez a kedvezmény az összpostai nyereségadó 50 százalékos mértékét mintegy 42 százalékra mérsékli.

Bérszabályozás

Az anyagi érdekeltség új rendszere a bérszabályozást beépítette az előzőekben ismertetett nyereségadózás rendszerébe, megszüntetve ezzel a külön szabályozást. Az új bérmechanizmus szinte teljesen kiiktatja a bérgazdálkodás központi korlátait. A bérek növelésének mértéke a gazdálkodó szervezet döntésétől, s természetesen teljesítményétől, teherbíró képességétől függ. Ugyanis a megvalósított bérnövekményt — függetlenül attól, hogy azt a létszám növekedése vagy az átlagbér emelkedése eredményezte — ugyanaz a mértékű adó terheli, mint a nyereséget. A posta esetében tehát a bázishoz viszonyított bértömegnövekménynek mintegy 46 (42+4) százalékát kell adóként a költségvetésbe befizetni.

A szabályozás kedvezményezi a hatékonyan, jó eredménnyel működő gazdálkodó szervezeteket. Mégpedig úgy, hogy összekapcsolja a bérköltség növekedését egy teljesítményi mutatóval, az ún. hozzáadott érték alakulásával. (Hozzáadott érték: a nyereség, a bérköltség, a társadalombiztosítási járulék, az értékcsökkenési leírás, a bérjellegű egyéb költség és a kamatköltség együttes összege.) Amennyiben a hozzáadott érték növekedésének felénél nem magasabb a bértömeg növekedése, akkor a bérnövekmény után járó adó visszatartható. Abban az esetben, ha a bértömeg-növekedés üteme meghaladja a hozzáadott érték növekedési ütemének felét, akkor az egész bérnövekmény adókötelessé válik.

A szakszerezetünk központi vezetősége által véleményezett 1989. évi postai tervjavaslat 31,4 milliárd forint bevételt és 25,7 milliárd forint ráfordítást, tehát 5,7 milliárd forint nyereséget irányzott elő. A tervezet szerint a hozzáadott érték mutatója 18 százalékkal nő. A szabályozó szerint tehát a posta 9 százalékos bértömeg-növekedésig — ha azt nem lépi túl — mentesül az adóbefizetés alól. Ebben az esetben mintegy 3 és fél milliárd tiszta jövedelem marad a postánál, amelyet saját elhatározása szerint használhat fel dolgozók lakásépítési támogatására, fejlesztésre.

Jelenlegi gazdasági helyzetünk és a romló életkörülmények között várható volt, hogy a központi vezetőség — élve az új bérmechanizmus adta lehetőséggel — a tervjavaslatot felelősséggel vitatta. A 9 százalékos bérfejlesztést kiindulópontnak tekintette, figyelembe véve a postai bérek — elismert és ki nem elégített — 7 százalékot meghaladó elmaradását és a népgazdasági tervben szereplő 5—7 százalékos bérnövekedést.

A hozzászólók éppen úgy aggódtak a posta jövőjét illetően, mint a postás dolgozók életkörülményeiért. Egyik felszólaló a postaforgalom területén dolgozók nyomorúságos helyzetét ecsetelte; a másik azt, hogy elhagyják a postát a jó szakemberek, nem tudjuk megszerezni a magasan képzetteket — kikkel fogja a posta az új technikát üzemeltetni? Nemcsak ehhez hasonló kérdések hangzottak el. A felszólalások közül harmadikként említeném meg azt, amely a végrehajtásban dolgozók véleményét így tolmácsolta: „partnerek kívánunk lenni, hogy jobb postát csináljunk". Bizonyítékul: javaslatot tett a kábeltelevízió postai létesítésének megvizsgálására.

A központi vezetőség igénye alapján és a nehezedő életkörülményekre tekintettel a Magyar Posta vezetése és a kv megegyezett abban, hogy

- az éves bérfejlesztés postaszervekre történő felosztása előtt a posta további alternatívák alapján vizsgálja a 9 százalékon felüli bérfejlesztés lehetőségét;
- valamennyi postás dolgozó alapbérét — az éves bérfejlesztésen belül, soron kívül — január 1-jétől 3 százalékkal, de minimum 300 forinttal meg kell emelni.

A központi vezetőség határozatban hívta fel a területi szakszervezeti bizottságokat és alapszerveket, tegyenek meg mindent azért, hogy a gazdálkodásban meglévő helyi tartalékok feltárásával és a hibák felszámolásával segítsék a posta gazdálkodásának eredményességét, a minél magasabb adózatlan bérfejlesztés elérését.

Postaszolgálat

A postaforgalom területén — a tarifaemelések hatására — csökkenő teljesítménnyel számol a terv. Fontos feladat e téren a szolgáltatás minőségének javítása, új szolgáltatások bevezetése és szélesítése, a kezelés technológiájának további fejlesztése.

Folytatja a posta a hivatali hálózat korszerűsítését. 1989-ben 33 új hivatal építését, 101 hivatali épület rekonstrukcióját, valamint 44 hivatal bérleményben történő kialakítását tervezi. Mindezzel a szolgáltatásra alkalmatlan hivatalok száma 500-ra csökken.

Hírlapterjesztés

A napilapok jelentős áremelésével és az egyéb lapok várható áremelésével is számolva az értékesített hírlapoknál mintegy 10 százalékos csökkenéssel számol a terv. (A tervtárgyalás óta ez 15—20 százalékra módosult!)

A hírlapfeldolgozás terén jelentős előrelépést jelent, hogy a második félévben üzembe helyezik a Budapesti Hírlapfeldolgozó Üzemet.

Távközlés

A *távbeszélő-szolgáltatás* színvonalának mennyiségi és minőségi növekedését várja a posta az 1989. évben üzembe helyezendő első digitális helyi központok, az új belföldi központok bővítése és a nemzetközi központok kiváltása révén.

A jelenlegi szabad kapacitások és a befejeződő gyűjtőgóc körzeti rekonstrukció 47 ezer 600 távbeszélő-állomás bekapcsolását teszi lehetővé, amelynek döntő hányada lakásállomás lesz.

Mindezek eredményeként — valamint figyelembe véve a tarifaváltozást is — a tervjavaslat az összes távbeszélő-forgalom 7 százalékos növekedésével számol.

1989 jelentős postai eseménye lesz Budapesten a hétjegyű hívószámra való átállás.

A *távírószolgálatban* — a szódíjak emelése miatt — 8,7 százalékos forgalom-visszaesést prognosztizál a terv.

A TGX-hálózat fejlesztése és a telexállomások számának növelése az előző évinél gyorsabb ütemű, s dinamikusan fejlődik a távmásoló-szolgálat.

A belföldi telexforgalom — a díjak emelése ellenére — megtartja a növekvő tendenciát. A nemzetközi forgalomban azonban valamivel lassúbb ütemű (4,8 százalék) lesz a növekedés.

A *műsorszóró-szolgálatban* továbbra is az ellátottság növelése az alapfeladat, a szolgáltatás minőségének, biztonságának tartása, illetve javítása. Ezért sor kerül egyes rádió- és tévéadók kisugárzott teljesítményének növelésére, antennák cseréjére, bővítésére, tévéadó-rekonstrukcióra és átjátszóadók létesítésére. Folytatódik a vasvári tévéadó-állomás beruházása.

Összességében: a nehezedő gazdasági körülmények és a posta előtt álló feladatok szigorú, fegyelmezett munkát és gazdálkodást igényelnek a végrehajtás minden szintjén és minden dolgozótól. Az előirányzott fejlesztés és szolgáltatás, az adómentes bérnövekedés csak valamennyi postaszerv szigorú, tervszerű gazdálkodásával valósítható meg.

Tóth Pálné

*

Az 1988. évi szociálpolitikai terv fő célja a már elért ellátási színvonal lehetőség szerinti megtartása volt, de a reálérték teljes megőrzésével már nem tudott számolni.

A terv végrehajtása során szakszervezetünk részéről az volt az alapvető igény, hogy a postával szemben megnövekedett szakmai és gazdasági feladatokkal összhangban történjen a dolgozókról való szociális gondoskodás.

A tervfeladatok megvalósítására a Magyar Posta 1 365,7 millió forintot fordított, amely nem éri el a tervezett mértéket, a teljesítés 94,7 százalékos. A tervhez viszonyított elmaradás elsősorban a fejlesztési forrásnál, a szociális-kulturális beruházásoknál jelentkezik, ahol megtorpanást tapasztaltunk. Ezért a központi vezetőség határozatban rögzítette, hogy a dolgozók életkörülményeit javító fejlesztéseket jobb előkészítéssel és szervezéssel, minél rövidebb határidővel kell megvalósítani.

Az 1989. évi szociálpolitikai terv 1 653,4 millió forint felhasználását irányozta elő, amely 288 millió forinttal több mint az előző évi felhasználás.

A jóléti juttatások köréből a legnagyobb tétel a munkahelyi étkeztetés, amit 33 850-en vettek igénybe. Erre a posta több mint 200 millió forintot fordított. Az idei terv már 240 milliót irányoz elő, úgy, hogy az igénybe vevők száma lényegileg változatlan.

Helyesnek bizonyult az a döntés, hogy a nem postai üzemeltetésű konyháknál étkezőknek — mivel itt a tehertétel a dolgozók számára nagyobb — magasabb a postai hozzájárulás mértéke. Ezt a differenciálást folytattuk az idei áremelkedésekkel kapcsolatosan megállapított postai hozzájárulásnál is; jelenleg a saját postai konyhákról étkezők számára napi 9,50, míg az idegen helyen étkezőknek napi 16 forintos támogatást nyújt a posta.

Üdültetés

Az üdültetésben részesülők száma a tervezet szerint növekedett, mintegy 26 000 beutalt pihenhetett SZOT-, valamint postás üdülőkben. Szakszervezetünk részéről rendszeresen figyelemmel kísértük és ellenőriztük az üdülőinkben nyújtott ellátási színvonalat, amely kifejezetten jónak minősíthető. Ezt a tapasztalatunkat a beutaltak is megerősítették. Új létesítményekkel is gazdagodtak a postás dolgozók, ami színesíti az eddigi lehetőségeket. Így elkészült a csodálatos környezetben levő Orfűn a postás víkendház- és kempingtelep, amely egy csapásra népszerűvé vált a postások körében.

Az év végére 96 millió forintos költséggel felépült Debrecenben a nagyerdei postás üdülő, amely korszerű, kényelmes és egész éven át fogadja a vendégeket. A látogatottság sajnos még elég gyér, a postások még csak „kóstolgatják" az új létesítményt, amely, reméljük, hamar népszerűvé válik, amihez hozzájárulhat a szomszédos gyógyfürdő remek vize szolgáltatásaival együtt.

Ebben az évben is számolhatunk az üdültetés további fejlődésével, mintegy 28 ezer dolgozó beutalását tervezzük. Február közepén átadják az egész évben üzemelő egri SZOT gyógy- és családos üdülőt, ahol a posta több mint 100 millió forintért kötött le férőhelyeket, szakszervezetünk pedig további 4 millióért vásárolt a tagdíjból üdülési lehetőséget. A festői környezetben levő üdülőben elő- és utószezonban turnusonként 54 felnőtt, főszezonban pedig 108 szülő és gyermek — 2 gyermekes családok — üdülhet. Az idén ez 1500 beutalót jelent.

Június elejére üzembe lép a teljesen felújított balatonfenyvesi postás üdülő, ahol a férőhelyek száma ugyan nem növekszik, de sokkal kulturáltabb körülmények között pihenhetnek a beutaltak.

Örvendetes, hogy a postás üdülőkben a beutalók térítési díja nem emelkedik, a többletköltségeket a posta fedezi. A mostani élelmiszerárak emelkedése miatt napi 15 forinttal emeltük az étkezési nyersanyagnormát, így jelenleg 83 forintot fordítanak egy-egy beutalt étkeztetésére.

A balatonszabadi gyermeküdülőnk ez évben nem üzemel, mivel új konyhát és éttermet építenek. A kieső férőhelyeket máshol akarjuk pótolni.

Segélyezés

A segélyezésre talán még soha nem volt ennyi megalapozott igény, mint tavaly. A szakszervezeti bizottságok 19 ezer rászorulónak 35 millió forintot fizettek ki ezen a címen. Érdemibbé vált a támogatás, az egy főre jutó segélyösszeg 1830 forint volt. 1989-re 19 500 dolgozó segélyezését tervezzük, erre 40 millió forint van.

Mind sürgetőbben jelentkezik viszont a nagycsaládos segély rendszerének felülvizsgálata, egyre több gondot jeleznek a kétgyermekes családok is. A postás dolgozók és nyugdíjasok körében számosan vannak, akik a létminimum körüli, illetve a társadalmi minimum alatti jövedelemből élnek. A központi vezetőség ezért úgy határozott, hogy a nagycsaládos segélyezési rendszert felül kell vizsgálni, úgy, hogy minél nagyobb döntési szabadság illesse meg a helyi körülményeket legjobban ismerő alapszervezeteket. A testület felhívta a figyelmet azokra a rendkívüli feszültségekre, amelyek a kisnyugdíjasok életkörülményeiben vannak. Szükséges az időseknél a többcsatornás rendszer minden elemének igénybevétele, így az alapszervi támogatás mellett kezdeményezni kell a külső forráslehetőségek kihasználását is. (Például tanácsi segély, társadalombiztosítási támogatás, kivételes nyugdíjemelés stb.)

A kulturális és sporttevékenység, az általános műveltség fejlesztése terén — a nehezebb feltételek ellenére is — sikerült eredményeket elérni. E célokra összesen 168 millió forintot fordítottak 1988-ban. Mintegy 1300-an vettek részt a postás kulturális és sportnapokon, az alapfokú üzemi bajnokságokban 2500-an sportoltak, és minden igazgatóságon megrendezték a területi olimpiai napokat. Tavasszal és ősszel 1200 dolgozót vitt kirándulni a postásvonat. Sikeres a sportnapközi tábor a PSE-n és Pécsett is.

Lakástámogatás

A Magyar Posta mintegy 1500 dolgozó lakásépítésének, -vásárlásának támogatására 173 millió forintot fordított az elmúlt évben.

A lakásárak állandó emelkedése miatt az érintett dolgozók egyre magasabb összegű kamatmentes munkáltatói kölcsönt igényelnek, mivel a bankkölcsön terheit többségük nem tudja viselni. A törlesztések fokozottan nehezítik a családok megélhetését. A postai támogatás iránti igény növekedése miatt a rászorulók között rangsorolni kellett, így elsősorban az első lakást megszerzők részesültek előnyben.

Egyre sürgetőbben jelentkezik — főleg az ez évtől megnövelt OTP-kamatok miatt — az az igény, hogy a postai támogatási összegek felső határait emeljék fel. Ezáltal érdemibb segítséget lehetne nyújtani a rászorulóknak. Az új javaslatokat a kollektív szerződés vitája keretében meg kell tárgyalni a dolgozókkal. Mérlegelni kell azt is, hogy az egy főnek adható támogatás emelésével egyidejűleg számolni kell a kedvezményben részesülők számának csökkenésével is. 1989-ben a posta 203 millió forintot tervez lakástámogatásra.

Munkavédelem

Az 1988. évi postaszintű munkavédelmi terv összességében — a források szerint előirányzott pénzeszközöket is tekintve — teljesült. A tervezett 703 millió forinttal szemben a postaszervek 771 milliót használtak fel munkavédelmi célokra.

A pénzügyi teljesítést a központi vezetőség pozitív eredménynek tekintette. Szakszervezetünk részéről az évközi ellenőrzések során arra ösztönöztük a postaszerveket, hogy a munkavédelem területén jelentkező legszükségesebb feladatokkal összhangban használják fel a rendelkezésre álló összegeket. Különös figyelmet fordítsanak a veszélyes és ártalmas termelési tényezők között dolgozók helyzetének javítására. Ma mintegy 15 ezer postás dolgozik ilyen körülmények között.

A postaszervektől és a partner szakszervezeti bizottságoktól nagyobb figyelmet kérünk a helyi munkavédelmi beruházások, rekonstrukciók tervezésénél, kivitelezésénél. Sajnos gyakorlati tapasztalataink azt bizonyítják, hogy a postaszervi beruházások egy része nem minden esetben van összhangban a munkavédelmi előírásokkal. Ez legtöbb esetben a dolgozók érdekeit is sérti. Erre a szakszervezeti szerveknek a jövőben sokkal jobban kell figyelniük és intézkedniük.

A munkavédelmi terv teljesítéséről szóló beszámolóval egyidejűleg kiemelten kell szólnunk a dolgozókat ért üzemi balesetekről. 1988-ban több mint 700 postás dolgozó szenvedett üzemi balesetet, közülük hatan meghaltak. (Az ezt megelőző évben két halálos üzemi baleset volt.) Különösen kritikus volt a III. negyedév, amikor négyen haltak meg, főleg közlekedési balesetben.

A balesetek súlyosságára utal, hogy nőtt a táppénzes napok száma. A jövőre vonatkozó legfontosabb feladatunk a balesetek elkerülése. A megelőzés céljából fokozni kell az ellenőrzést, javítani kell a munkavédelmi oktatás színvonalát, és fokozni kell az alkoholszondás ellenőrzéseket azokon a területeken, ahol ezt a balesetek gyakorisága és körülmények indokolják.

Az ez évi munkavédelmi fejlesztési terv a feladatok ellátásához szükséges anyagi forrást biztosítja, erre 644 millió forintot tervez a posta. Ebből a legnagyobb tétel — 338 millió forint — a munkakörülmények javítását szolgálja.

Az idei tervet reálisnak ítéli meg a központi vezetőség, egyben igen lényegesnek tartja a munkahelyi térképek folyamatos felülvizsgálatát és élőn tartását.

A munkahelyi közérzetet és egészségügyi igényeket figyelembe véve szakszervezetünk is fontos feladatnak tartja, hogy minden munkahelyen egészséges ivóvíz, kulturált szociális és egészségügyi helyiségek álljanak a dolgozók rendelkezésére. Ezért feltétlenül szükségesnek tartjuk, hogy ezekben a helyi végrehajtás részére, konkrét feladatokat határozzanak meg.

A központi vezetőség felhívással fordul a postaszervekhez és a szakszervezeti bizottságokhoz, hogy — a VII. ötéves terv irányelveivel összhangban — 1989-ben mindenütt tekintsék kiemelt feladatnak az alapvető egészségügyi és szociális feltételeket.

Németh Istvánné

A vezető szervek első félévi munkaterve

Központi vezetőség

I—II. negyedév

1. Beszámoló a Magyar Posta 1988. évi tervének várható teljesítéséről, javaslat az 1989. évi tervre.
Előadó: *Doros Béla* elnökhelyettes és
Péntek Petronella kv-titkár.

2. Javaslat a Magyar Posta 1986—90. évekre szóló kollektív szerződésének 1989. évi módosítására.
Előadó: *Doros Béla* elnökhelyettes és
Péntek Petronella kv-titkár.

3. Javaslat a Magyar Posta törzsgárdaszabályzatának módosítására.
Előadó: *Doros Béla* elnökhelyettes és
Péntek Petronella kv-titkár.

4. Beszámoló a Postások Szakszervezetének 1988. évi gazdálkodásáról.
Előadó: *Sáhó Sándorné* osztályvezető.

5. Javaslat az alapszervezetek költségvetési irányelveire.
Előadó: *Sáhó Sándorné* osztályvezető.

6. Javaslat a Postások Szakszervezete 1989. évi költségvetésére.
Előadó: *Sáhó Sándorné* osztályvezető.

7. Javaslat a hírlapbérrendszer felülvizsgálatára, módosítására.
Előadó: *Doros Béla* elnökhelyettes és
Péntek Petronella kv-titkár.

8. Javaslat a 40 órás munkahét bevezetésének vizsgálatára a Magyar Postán. (MT határozattól függően.)
Előadó: *Doros Béla* elnökhelyettes és
Péntek Petronella kv-titkár.

9. Javaslat az új Postatörvényre.
Előadó: *Dr. Oláh László* elnökhelyettes és
Gricserné Heszky Enikő főtitkár.

10. Javaslat a szakszervezet vezető szerveinek II. félévi munkatervére.
Előadó: *Kánya Gyula* kv-titkár.

Elnökség

Január

1. Beszámoló a Magyar Posta 1988. évi tervének várható teljesítéséről, javaslat az 1989. évi tervre.
Előadó: *Doros Béla* elnökhelyettes és
Péntek Petronella kv-titkár.

2. Javaslat az alapszervek költségvetési irányelveire.
Előadó: *Sáhó Sándorné* osztályvezető.

3. Javaslat a Postások Szakszervezete vezetőszerveinek I. félévi munkatervére.
Előadó: *Kánya Gyula* kv-titkár.

Február

1. Javaslat a Magyar Posta 1989. évi bérintézkedéseire.
Előadó: *Dr. Pásztory Tamás* szakosztályvezető és
Péntek Petronella kv-titkár.

2. Beszámoló az 1988. évi lakásépítési támogatási keret felhasználásáról, javaslat az idei lakásépítési keret postaszervek közötti szétosztására.
Előadó: *Dr. Pásztory Tamás* szakosztályvezető és
Péntek Petronella kv-titkár.

3. Javaslat a szakszervezet kulturális és tömegsport-rendezvényeinek szervezésére, módszereire, eszközeire.
Előadó: *Somogyi Szabolcs* osztályvezető.

4. Javaslat a SZOT és a Magyar Posta központja által adott kitüntetési keret területi szétosztására.
Előadó: *Kánya Gyula* kv-titkár.

Március

1. Beszámoló a Magyar Posta 1986—90-es évekre szóló kollektív szerződésének 1988. évi végrehajtásáról. Javaslat az 1989. évi módosításra (vitaanyag).
Előadó: *Dr. Pásztory Tamás* szakosztályvezető és
Péntek Petronella kv-titkár.

3. Javaslat a május és december közötti belföldi SZOT beutalójegyek elosztására.
Előadó: *Németh Istvánné* osztályvezető.

4. Javaslat a szakszervezeti tisztségviselők képzésének, továbbképzésének lehetőségeire, az igényeknek megfelelő formák és módszerek kialakítására.
Előadó: *Somogyi Szabolcs* osztályvezető.

5. Beszámoló a Postások Szakszervezetének 1988. évi gazdálkodásáról.
Előadó: *Sáhó Sándorné* osztályvezető.

Április

1. Javaslat a Magyar Posta Kollektív Szerződésének 1989. évi módosítására.
Előadó: *Dr. Pásztory Tamás* szakosztályvezető és
Péntek Petronella kv-titkár.

2. A nagycsaládos segély, valamint a munkás, a nagycsaládos és a nyugdíjas üdültetési kedvezmény feltételrendszerének felülvizsgálata.
Előadó: *Németh Istvánné* osztályvezető.

3. Javaslat a szakszervezet 1989. évi költségvetésére.
Előadó: *Sáhó Sándorné* osztályvezető.

Május

1. Az szja egyéves tapasztalatainak értékelése.
Előadó: *Dr. Pásztory Tamás* szakosztályvezető és
Péntek Petronella kv-titkár.

2. A budapesti üzemegészségügyi szolgálat működése, a dolgozók üzemorvosi ellátása.
Előadó: *Dr. Pásztory Tamás* szakosztályvezető és
Németh Istvánné osztályvezető.

3. Tájékoztató a Magyar Filatélia Vállalat munkájáról, az élet- és munkakörülmények alakulásáról.
Előadó: *Bíró Imre* igazgató és
Galkó Ferencné szb-titkár.

Június

1. Tájékoztató a nyilvános távbeszélő szolgáltatás helyzetéről a vidéki postaigazgatóságoknál, különös tekintettel az ott dolgozók élet- és munkakörülményeire. (Szóbeli)
Előadó: *Pölz Ferenc* tszb-titkár,
Kiss József tszb-titkár,
Szépe Lőrinc tszb-titkár.

2. Javaslat a vezető szervek második félévi munkatervére.
Előadó: *Kánya Gyula* kv-titkár.

3. Tájékoztató a beszámoló-taggyűlések tapasztalatairól.
Előadó: *Kánya Gyula* kv-titkár.

Elnökségi ülésre időpont nélkül tervezett témák:

1. A Magyar Posta államigazgatási, hatósági és vállalati feladatainak szétválasztása. (Véleményezésre.)

2. A Magyar Posta korszerű vállalati szervezetének kialakítása. (Véleményezésre.)

3. Javaslat a postatörvényre.

4. Javaslat az új hírlapbérrendszerre.

5. Javaslat a 40 órás munkahét bevezetésének vizsgálatára a Magyar Postán. (MT-határozattól függően).

6. A távközlési kormányprogram. (Véleményezésre.)

Társadalmi vitára

1. Javaslat a magyar szakszervezetek országos szintű szövetségének alapokmányára.

2. Javaslat a postások szakszervezetének alapszabályára.

3. Javaslat a Magyar Posta törzsgárdaszabályzatának módosítására.

Cseréüdültetés külföldön

A Postások Szakszervezete 1989-ben is szervez külföldi cseréüdüléseket. Ennek az üdültetési formának már sokéves hagyományai vannak, a postás dolgozók az idén is azokat a külföldi országokat kereshetik fel, mint az elmúlt években. Nem változott az üdültetés célja sem: elősegíteni a postás dolgozók és családtagjaik pihenését, a különböző országok postás dolgozóinak személyes találkozásait, a kölcsönös tapasztalatcseréket.

Mielőtt ismertetnénk az idei lehetőségeket, szeretnénk rövid tájékoztatást adni az 1988. évi üdültetésről.

Tavalyi tapasztalatok

81 gyermek és 256 felnőtt kedvezményes kiutazását szerveztük meg. A résztvevők a külföldi vendéglátással és programokkal összességében elégedettek voltak. Néhány észrevétel az egyes üdülésekkel kapcsolatban.

● Kedvező benyomást tett az üdülőkre az olasz Riminicsoportnál, hogy firenzei és velencei tartózkodást is beiktattak a programba az olasz partnerek, s ezzel lehetőség nyílt ezeknek a városoknak az alaposabb megismerésére is.

● Első alkalommal utazott üdülőcsoport az olaszországi Celle-Liguriába. Üdülésük jól sikerült, a programokkal, az ellátással is elégedettek voltak a résztvevők. Mindkét olasz csoportnál elmondták, hogy fárasztónak találták a kiutazásnál az éjszakai autóbuszutat.

● Az NDK-ba utazó csoportot a Schwerini Postaigazgatóság fogadta. A résztvevők mind a programokkal, mind a szállással elégedettek voltak. Ez jelentős előrelépés az elmúlt években előfordult panaszok után.

● Minden igényt kielégítő volt a Norvégiában és Görögországban járt csoportoknál tapasztalt fogadtatás és színvonalas ellátás.

● Az olasz Róma-csoport üdülésével kapcsolatban viszont több bíráló megjegyzés is elhangzott. A római szállást kifogásolták a résztvevők, és gondot jelentett az is, hogy a csoport mellett nem volt állandó olasz kísérő.

Idei lehetőségek

1989-ben mind a hazánkba látogató üdülőcsoportok, mind a külföldre utazók programjainak összeállításánál figyelembe vettük az elmúlt évi jó és rossz tapasztalatokat. a kéréseket. Partnereinket tájékoztattuk az észrevételekről, és ahol szükséges. kértük a változtatást.

Milyen üdülési lehetőségek lesznek az idei nyáron, mit nyújtanak az egyes üdülések?

Csehszlovákia (80 gyerek)

A postás szülők gyermekei 8—14 éves korig, két 40 fős csoportban vehetnek részt az üdülésben. Két hetet töltenek Trencsény-Teplicén. az úttörőtáborban. egészséges környezetben, állandó orvosi és pedagógusi felügyelet mellett. A táborbeli tartózkodás alatt sok mozgásra, sportolásra, játékra és kirándulásra van lehetőség. Bratislava és környékének megismerésére külön 3 nap áll a gyerekek rendelkezésére.

Utazás oda-vissza különjáratú autóbusszal.

Csehszlovákia (40 felnőtt)

A csoport az Alacsony-Tátrában, a Lipótszentmiklós melletti színvonalas Spojár üdülőtelepen tölt el két hetet.

A szép természeti környezet sok pihenésre, kirándulásra, hegyi túrázásra nyújt lehetőséget. Az üdülők megismerkedhetnek az Alacsony- és a Magas-Tátra szépségeivel, történelmi városaival.

Elhelyezés 2—3 ágyas üdülői szobákban.

Utazás autóbusszal.

NDK-csoport (35 fős)

Az üdültetést a fiatalabb korosztály részére szervezzük, turista jelleggel.

Az üdülés 10 napja alatt lehetőség van az NDK szép tájainak, történelmi városainak megismerésére. A csoport két napot Berlinben is eltölt, így annak megtekintésére is alkalom van. A résztvevők betekinthetnek az NDK posta munkájába és a postás dolgozók munka- és életkörülményeibe is.

Az utazás Budapest—Berlin—Budapest útvonalon repülőgéppel történik.

Norvégia (21 felnőtt)

A résztvevők 13 napot töltenek a norvég postások skiphellei üdülőjében, gyönyörű környezetben. A vendéglátók autóbuszos kirándulásokat szerveznek Norvégia természeti szépségekben gazdag tájaira, hajókirándulást a fjordokhoz. Az üdülés alatt lehetőség van Oslo, Dröbak és környéke nevezetességeinek megtekintésére, a norvég postások életkörülményeinek megismerésére.

Elhelyezés 1-2 ágyas üdülői szobákban.

Az utazás Budapest—Koppenhága—Oslo útvonalon és vissza repülőgéppel történik.

Olaszország — Róma (30 felnőtt)

Az üdülés 10 napja alatt a résztvevők Róma és környékének nevezetességeivel ismerkedhetnek meg. Délelőttönként az ostiai tengerparton napozásra és strandolásra is lehetőség van. A vendéglátók egynapos kirándulást szerveznek Firenzébe.

Elhelyezés 2 ágyas szobákban.

A csoport utazása Budapestről Rómába és vissza repülőgéppel történik.

Olaszország — Rimini (40 felnőtt)

A résztvevők 10 napot töltenek Riminiben, az Adriai tengerpart szép és népszerű üdülővárosában. Az üdülés alatt sok fürdésre, napozásra van lehetőség. A vendéglátók kirándulásokat szerveznek több olasz városba, így az üdülők megtekinthetik Urbino, Ravenna, Faenza, San Marino nevezetességeit. Két-két napot töltenek teljes ellátással Firenzében és Velencében is, így alkalom lesz ezeknek a városoknak az alapos megismerésére is.

Elhelyezés 2 és 3 ágyas szállodai szobákban.

Utazás autóbusszal, Ausztrián át. Indulás a kora reggeli órákban, érkezés az esti órákban Velencébe, illetve vissza Budapestre. (Velencéből az olasz partner autóbusza szállítja a csoportot Riminibe és visszsza.)

Olaszország — Celle Liguria (40 felnőtt)

Az üdülési idő nagy részét Celle Liguriában, a Ligur-tenger partján tölti a csoport. Ez az olasz Riviera egyik legszebb nyaralóhelye. A résztvevőknek sok fürdésre, napozásra van lehetőségük. A vendéglátók félés egész napos kirándulásokat szerveznek Rapallóba, La Speziába, Genovába, Savonába és Portofinóba. Lehetőség van Velence megtekintésére is, mivel két éjszakát ott is eltölt a csoport.

Elhelyezés 2 és 3 ágyas szállodai szobákban.

Utazás autóbusszal, Ausztrián át. Indulás a kora reggeli órákban, érkezés az esti órákban Velencébe, illetve vissza Budapestre. (Velencéből — éjszakai pihenő után — az olasz partner autóbusza szállítja a csoportot Celle Liguriába és vissza.)

Görögország (40 felnőtt)

A 14 napos üdülés során egy hetet a tengerparton, egy hetet pedig Athénban tölt el a csoport. A tengerparti tartózkodás alatt sok fürdőzésre, napozásra és tengeri hajókirándulásra lehetőség van. Az athéni tartózkodás során városnézésre, autóbuszos kirándulásokra, a nevezetességek, műemlékek megismerésére van lehetőség. Így többek között a résztvevők Epidauruszba (a híres színház megtekintése), Mykénébe (citadella, Agamemnón síremléke) is ellátogatnak.

Elszállásolás 2 és 3 ágyas szobákban.

Az utazás Budapestről Athénba és vissza repülőgéppel történik.

*

A külföldi üdülőjegyek elosztása — az egyes területek létszáma és a beérkezett igények figyelembevételével — a titkárság jóváhagyásával történik. Természetesen nem tudunk minden igényt kielégíteni, egy-egy üdülésre a szakszervezeti bizottságok csak meghatározott számú jelentkezést tudnak elfogadni.

Aki kedvet kapott valamelyik üdüléshez, a lehetőségekről, az utazás részletes tudnivalóiról érdeklődjön munkahelyének szakszervezeti bizottságánál.

B. M.

Még egyszer a tagdíjról

1989. január 31-ig a dolgozók kézhez kapták azt az igazolást, amely az 1988. évi jövedelemelszámolásokat tartalmazza, így többek között az éves szakszervezeti tagdíjakat is.

Mindenki számol, mérlegel. Összeveti a korábbi és az elszámolásbeli jövedelemviszonyait. Nem kivétel ez alól a szakszervezeti tagdíj sem, hiszen a tagdíjfizetés rendszerében bekövetkezett változás miatt — azonos jövedelemviszonyokat feltételezve — látszólag ennél a tételnél is jelentős eltérés mutatkozhat. Ennek alapvető oka, hogy a szakszervezeti tagdíjat bruttósított keresetek alapján fizetjük. (Emlékeztetőül: 5 050 Ft-os havi jövedelemig 0,8% ; efelett 1%. 1989-ben 5 640 Ft-ig 0,8%.)

Éves bruttó kereset (Ft)	Tagdíj (Ft/év)	Tagdíj utáni adókedvezmény (Ft/év)	A dolgozót ténylegesen terhelő tagdíj összege (Ft/év)	A korábbi feltételek szerinti tagdíj (Ft/év)
1	2	3	4	5
70 000	700	140	560	720
100 000	1000	300	700	960
150 000	1500	525	975	1440
180 000	1800	702	1098	1440
240 000	2400	1056	1344	1920
360 000	3600	1728	1872	2400
600 000	6000	3120	2880	2400

Táblázatunkban bemutatjuk az adósávokhoz igazodóan fizetett éves tagdíjakat (2. oszlop), valamint a szakszervezeti tagdíj adómentességéből eredő és végeredményben a dolgozónál maradó kedvezmény mértékét. (Az utóbbi a nem szakszervezeti tagoktól adó formájában elvonásra kerül, 3. oszlop.)

Jól látható tehát, hogy a szakszervezeti tagdíj fizetése a dolgozót ténylegesen mekkora összeggel terheli (4. oszlop). A táblázat alapján összevetéseket lehet végezni a korábban fizetett tagdíjakkal is. Ha jól számolunk, azonos jövedelemviszonyok esetén láthatjuk (5. oszlop), hogy kb. évi 500 ezer Ft bruttó jövedelemig (ami korábban mintegy 25 ezer Ft havi átlagkeresetnek felelt meg) „kevesebbe került" a szakszervezeti tagság 1988-ban, mint azt megelőzően.

Postahivatal a világűrben

Állandó postahivatali kirendeltség nyílt a Mir orbitális űrkomplexum fedélzetén. A szovjet—francia űrszemélyzet 3 postabélyegzőt vitt magával a kozmoszba, egy keletbélyegzőt, egy különleges emlékbélyegzőt és egy francia nyelvűt. A szovjet—francia legénység átnyújtotta Vlagyimir Tyitovnak, a Mir űrkomplexum parancsnokának a postai kirendeltségvezetői igazolványt. A visszatérésig Tyitov fogja vezetni az űrpostahivatalt, majd e funkció a következő parancsnokra száll át.

Szigorúan korlátozva van a filatelisták számára az űrkomplexum fedélzetére feladható posta mennyisége, csak az űrhajósok személyes postáját és a különleges leveleket továbbítják. Ezért az űrpostabeli postások egyelőre nem tudják teljesíteni a gyűjtőknek az emlékbélyegzés megszervezésére vonatkozó kérését. Ennek a megvalósítása azonban minden bizonnyal nem a túl távoli jövő kérdése. A közös szovjet—francia űrrepülés tiszteletére a szovjet postaügyi minisztérium bélyeget bocsátott ki.

APN

Február 3-án lépett üzembe az új szombathelyi tároltprogram-vezérlésű elektronikus telefonközpont, aminek következtében Szombathelyen, Kőszegen és a két város környékén összesen 26 700 állomás működhet jobb körülmények között. A beruházással több mint 100 település telefongondjai oldódnak meg.

Jót nevettem...

Vidám történetek a komoly postás életből

Ravatal a hivatalban

Gondolom igen sok szaktársamnak volt része velem együtt különböző kalandokban, amikor nyílt paranccsal a kezünkben a negyvenes évek elején Erdélybe vezényeltek bennünket, részint magyar postahivatalt szervezni, részint szolgálatot teljesíteni. Erről hosszú ideig nem illett beszélni, tabu volt. Úgy gondolom, ma a nyíltság időszakába érve ez is éppen olyan téma, mint más történelmi tény, s velem együtt több száz, vagy inkább több ezer postást foglalkoztatott.

Egyszóval engem Máramarossziget elosztóhelyéről egy szervező titkárral autóra pakoltak — a hivatalszervezés kellékeivel együtt — és Leordinára, egy eldugott kis faluba irányítottak. Ott a templomhoz érve lepakoltuk a kellékeket, mert a pópától, — aki jól beszélt magyarul — megtudtuk, hogy a postahivatal épülete néhány nappal ezelőtt leégett. A pópa megígérte, hogy mindenben segítségemre lesz. Ezzel — mint aki jól végezte dolgát — a szervezőtitkár faképnél hagyott, s elrobogott Havasmezőre.

Ott álltam, mint az a bizonyos szamár a hegyen, a szervezés kellékeivel, melyek a következőkből álltak,: Magyar Királyi Posta feliratú cégtábla, levélszekrény, magyar zászló, Horthy-kép. Egy zsák kezelési nyomtatvány, némi értékcikk- és pénzellátmány, pénztartó, bélyegző és LEJ—BANI—PENGŐ—FILLÉR átszámítási táblázat, valamint egy Frommer Baby pisztoly és egy doboz lőszer.

A pópa jóvoltából tudtam meg, hogy a közeli csendőrlaktanya kiürült, így itt rendeztem be a postahivatalt, kölcsönkért íróasztallal és székekkel. Csupán ágyam nem volt még. A pópa szerzett nekem egy dikóféle fekvőalkalmatosságot, melybe ágydeszkaként a román csendőröktől hátrahagyott puskatámlát fűrészeltem szét. Szalmazsákot és egy dunnát a damnától, a volt román postamesternőtől kaptam kölcsön, akit *Joan Hasasinnénak* hívtak, és Hasas Jánosnéra magyarosította nevét. A tulajdonképpeni feladatom az volt, hogy őt betanítsam a magyar postakezelésre. Soha annyi rántottát nem reggeliztem, ebédeltem, vacsoráztam, mint ott. Étkezde vagy kifőzde nem lévén, ez volt a legegyszerűbben és legolcsóbban elkészíthető étel.

Egyik alkalommal a kézbesítőm, Anyiska, fiatal román lányka — látva egyhangú étrendemet — meglepett egy darab valódi füstölt szalonnával, kétes tisztaságú újságpapírba csomagolva. Ezzel mit sem törődve mohón bekebeleztem a rég nem látott csemegét. Aztán tréfásan megjegyeztem: kár, hogy nem nőtt nagyobbra ez a szalonna. Anyiska tört magyarsággal válaszolt: A szalonna volt enyim. Ez volt nagyobb, de lett kisebb magától . . .

— Kisebb lett magától? Talán csak nem ment össze?

— Az nem, de enyim apa már régen ezzel kenegette övé bocskora.

Nem mondom, egy darabig elment a kedvem a szalonnázástól, de senki ne gondolja, hogy ezért kellett ravatalon feküdnöm. Abban a pópa volt a ludas. Egy alkalommal, mikor jött a postájáért és bejött a szobába, így szólt:

— Tudja-e postamester úr, hogy ebben a szobában ravatal van? Elhűlve kérdeztem:

— Itt? Hol? — A pópa hamiskásan az ágy felé bökött az ujjával: — Ez az!

— De hiszen ez ágy — mondtam álmélkodva, és csak akkor vettem észre, ami eddig fel sem tűnt, hogy a tákolmány gyászos feketére van festve. Mondtam is a pópának: Azért ravatal, mert fekete? — Dehogyis! Azért ravatal, mert mielőtt idehozattam volna, ezen ravataloztuk fel a templomban a viriliseket! Aztán huncutkás mosollyal folytatta: Remélem, szép álmai voltak?!

Bizony, az álmaim akkortájt igen szépek és merészek voltak, hiszen mindössze 21 éves voltam. Meg aztán nem sok postás mondhatja el magáról, hogy hat hónapig feküdt a ravatalon, mégis megúszta élve.

Futár a nászágynál

Bizonyára mindnyájan tudjuk, hogy a posta néhány éve vezette be az úgynevezett futárszolgálatot, melynek lényege az, hogy vasárnap, illetve ünnepnap is kézbesítenek soron kívül kézbesítendő küldeményeket (táviratokat, expresszleveleket és csomagokat, valamint távbeszélő-meghívásokat) a nem folytonos szolgálatú postahivatallal rendelkező községek, települések lakóinak. Ezt a szolgáltatást gépkocsitulajdonos postás dolgozók végzik, a postától kapott, meghatározott díjazás ellenében.

A postásfutárokat mindenütt örömmel, illetőleg rossz hír esetén is megértéssel fogadják, és több esetben hálájuk egyéb megnyilvánulásával is kifejezésre juttatják irántuk érzett megbecsülésüket. Az egyik futár például a seprőkészítő-mester címzettől — mivel a szinte erőszakosan kínált „szíverősítőt," nem fogadta el, hogy meg ne sértse kénytelen volt egy, a maga nemében remekműnek számító cirokseprőt elfogadni.

Esküvőkor, keresztelőkor vagy házszentelő alkalmával meg úgy kell jóformán elszökni a szívélyes kínálgatások elől. Futárszolgálatot teljesítő *J. G.* barátommal történt, hogy egy elkésett esküvői táviratot kézbesített Bükkszentkereszten, az esküvőt követő reggelen. Falun az a szokás, hogy a lagzi kivilágos virradatig tart. Itt is csak nemrég széledt szét a násznép, és éppen csak hogy elszunyadtak a háziak, mikor Géza barátom hangos ajtózörgetéssel és „távirat" kiáltozással próbált valakit „riasztani" a háziak közül.

Végre nyílt az ajtó, és előkecmergett egy kócos hajú, idősebb asszony, keresztbeálló szemekkel, bizonyítva, hogy az éjszaka nemigen tartották be szeszfogyasztás terén a Gorbacsov-féle normát. Géza barátom kézbesítette a táviratot, és ő is sok boldogságot kívánt az ifjú párnak, azzal menni készült.

Az örömanya azonban elkapta a futár karját: — Nem addig az lelkem! Így nem érvényes. Mondja el nekik maga! Úgy az igazi! Ezzel benyitott a baloldali szobába és betuszkolta az ódzkodó futárt a nászszobába. Amit Géza ott látott, az legalábbis egy, csak felnőtteknek ajánlott éjszakai filmjelenetben látható. Nehéz megállapítani ki volt nagyobb zavarban: az élet örömeit gyakorolgató párocska-e vagy Géza, a futár. Az újdonsült menyecske zavarában jobbkezével egészen a szájáig húzta a paplant, és úgy pislogott ki alóla, mint egy ijedt verebecske. Géza barátom zavarában mit tehetett, dadogva elrebegte: Sok szerencsét, boldogságot kívánok! Ezzel egyidejűleg természetesen kézfogásra nyújtotta jobbját a menyasszony, illetőleg az újdonsült menyecske felé. Az iruló-piruló hölgyecske reflexszerűen szintén előre nyújtotta jobbját, mellyel eddig a magasra húzott paplant igyekezett egyensúlyban tartani. Ebben a pillanatban a paplan nem is hogy lecsúszott, hanem egyenesen lezuhant, és olyan látványt nyújtott, mint mikor egy nemes vonalú akszoborról avatáskor lehull a lepel . . .

Ha a menyasszony paplana hosszabb lett volna, Géza barátom története is tovább tartott volna.

H.D.

Tanuljunk meg telefonálni!

Évek óta foglalkoztat a téma: honnan van nálunk ez a rettenetes — minek nevezzem?! — telefonőrület? És itt én most nem arra gondolok elsősorban, hogy azok az igénylők, akiknek kérelme évek óta ott fekszik a postán, miért akarnak telefont? Nem. Minden bizonnyal megvan rá az okuk. Manapság már szép summát kell befizetni csak azért, hogy telefonhoz juthassanak. Ennek ellenére szinte senki sem lépett vissza eredeti elhatározásától. Változatlanul kéri, igényli a telefont.

Töprengésem — úgy érzem — rávezetett a dolog nyitjára, hogy mitől van a telefonőrület.

Az kétségtelen, hogy kevés a telefon Magyarországon, de még mindig több, mint amekkora a telefonálási kultúránk. Csapkodjuk, maceráljuk, kínozzuk a készüléket. Késlekedünk, fecsegünk, veszekszünk. Semmire nincs időnk, de arra bőségesen van, hogy másokat feltartsunk. De nézzük meg, hogyan látja mindezt a szakember!

Kié az alközpont?

— Tessék elhinni, hogy a napi több száz telefonkapcsolás után vitustáncot jár a kezelő idege akkor, ha az alközpontos késve lép be. És az efölötti idegeskedés munkánknak csak igen parányi része — mondta nekem a minap idegfeszítő munkája közben, a hatodik óra után, a győri telefonközpontban az egyik kezelőnő, mert ugye egy kivétellel valamennyi telefonkezelő nő. A rendezők és a szakszervezeti bizalmiak ilyenkor már nem győzik őket vigasztalni, csitítani: csak nyugalom, csak tűrjetek! A postás mindig udvarias.

— *Bizony, azt nemegyszer tapasztalhatjuk, hogy az alközpontkezelők meglehetősen sokára jelentkeznek.*

— Igen, és ha végre fölvették, akkor még veszekszenek is — megnyújtva ezzel is a várakozási időt.

Mások ilyesmiket mesélnek:

— Ki van írva ugyan minden egyes „telefonközpont" ajtajára, hogy idegennek belépni tilos! —, ezek az aprócska helyiségek mégis nemegyszer kaszinók.

Elég szomorú. Magam is meggyőződtem arról már többször, hogy az, aki a készüléket kezeli, nem ért hozzá igazán. Valakinek sugdos, valakitől érdeklődik, hogyan kell kapcsolni, mit hogyan kell megnyomni . . . Másutt nevetgélés, kiabálás, pohárcsörgés hallatszik.

Sok telefonáló emiatt dohog:

— Gyakran értékes másodperceket veszítünk, mert a vállalat „telefonközpontjainak" kezelői nemcsak késlekednek, nemcsak veszekednek, vitatkoznak, hanem úgy jelentkeznek be, mint egy lakásállomás használója. Mire tisztázódik, hogy a hívó kivel beszél, eltelik legalább másfél perc.

Az eddig használt, idézőjelbe tett „telefonközpont" fogalomnál —, mert így ismeretes a köznapi szóhasználatban — tisztázni kell egy lényeges dolgot. A kívülállónak ugyanis mindenki postás, aki telefont kezel. Úgy vélik, hogy a vállalatoknál és intézményeknél dolgozó telefonközpontosok, alközpontok kezelői is a posta nevében létesítenek kapcsolatot köztük és a keresett ügyintéző, vezető, vagy ismerős, alkalmazott között.

Csakhogy az alközpontosok az intézmények, vállalatok dolgozói, fizetésüket is onnan kapják. Elsősorban tehát munkáltatójuknak érdeke, hogy telefonhívásait szakszerűen bonyolítsák le, ugyanakkor megfelelő hangnemben fogadják a vállalatot, intézményt kereső ügyfeleket, őket kellőképpen eligazítsák. Érdeke azonban a postának is, hogy a telefonforgalom zökkenőmentesen bonyolódjék le, minél kevesebb legyen a sikertelen telefonálási kísérlet. Éppen ezért a posta segítséget nyújt alközpontot működtető előfizetőinek telefonkezelőik kiképzéséhez.

Tanulni kell

Németh Andrásnak, Győr 1 postahivatal vezetőjének tájékoztatója szerint: a posta kétévenként szervez tanfolyamot az alközpontkezelők részére. Ennek értelme és lényege az, hogy az egyes vállalatoknál és intézményeknél foglalkoztatott alközpontosoknak igen szoros kapcsolatuk van a postával. Ők, bár nem a posta dolgozói, de postai tevékenységet folytatnak — napi nyolc órában, néha jóval többen. Részükre a posta — igen gondosan, körültekintően — negyven, illetve hatvanórás tanfolyamokat szervez. Ott tanulnak meg minden fontos tudnivalót. Még a viselkedést is. Amikor a tanfolyam befejeződik, vizsgát tesznek, erről bizonyítványt kapnak. Ezt a posta levél kíséretében elküldi a vállalathoz, mert ez szakképzettségnek számít. A vállalat a maga hatáskörében dönt arról, hogy saját alközpontosának ezt a végzettségét milyen erkölcsi és anyagi szinten ismeri el.

Ezek szerint úgy tűnik: minden telefon-alközpontosnak két főnöke van. A saját vállalata és a posta. De ha ez így van, mi vonatkozik rájuk? A vállalatnál összeállított munkarend, avagy a posta kezelési utasításai?

Mindkettő.

Igaz, hogy a C. 2. Szabályzat tulajdonképpen belső használatra kialakított előírásokat tartalmaz, utasításai azonban több mint fél évszázados tapasztalatokon, nemzetközi gyakorlaton alapulnak. Egyetlen célszerű megoldás csakis az lehet, ha az alközpontok kezelői is ezekhez az útmutatásokhoz igazodva bonyolítják le a kezükön áthaladó forgalmat.

Az említett szabályzat többek között előírja: A hívásra a telefon kezelőjének azonnal jelentkeznie kell. Amikor jelentkezik, köteles bemondani a vállalata, illetve intézménye nevét, majd a napszaknak megfelelően köteles köszönni. Halló, vagy tessék szavakkal jelentkezni nem szabad. . .

Lássuk csak: miként hasznosítják a gyakorlatban a telefonalközpontok kezelői a posta okos tanfolyamain, elméletben megtanultakat? Szúrópróbaként felhívtunk Győrött harminc alközpontot. Nem kitervelten, találomra. Az eredmény: a harminc közül huszonkilenc nem köszönt. Harminc közül húsz 10 másodpercen belül jelentkezett, öt 30 másodpercen túl, kettő pedig csak a hatodik hívásra. Három nem jelentkezett. A harminc közül tizenöt igen gondosan, pontosan, vállalatának nevével jelentkezett be, tizenöt így kezdte: „tessék . . .", aztán már csak a faggatásra mondta meg, hogy melyik vállalat, illetve intézmény van a vonalban. Volt olyan is, aki vitatkozott, sőt olyan is, aki csaknem azt mondta: mi köze van magának ahhoz, hogy ki van a vonal másik végén?

Hívom a postát; így jelentkezik:

— Jó napot kívánok! Tessék, itt a posta távbeszélő osztálya, *Tóth Barnáné.*

— *Érdeklődöm: ellenőrzik-e önök az alközpontokat, és milyen mércével?*

— Igen, hogyne — hangzott a válasz. — Ez munkánknak nagyon fontos része. Évente minden alközpontot legkevesebb hatszor kell ellenőriznünk, hogy a távbeszélő-szabályokat megtartják-e, és miként.

— *A sokévi megfigyelés alapján tudna-e néhány kiváló alközpontost említeni?*

— Igen. Minden esztendőben rangsoroljuk őket. Erről az adott vállalatot értesíti a Soproni Postaigazgatóság, és egyben köszönetet mond a jó együttműködésért. A sokszáz alközpontos közül a legjobbak a következők: a Megyei Tanácsnál *Bencsik József*, a Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalatnál *Bukta Terézia*, a Pamutszövő és Műbőrgyárban *Szili Lászlóné*, a Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskolán *Kékesi Lajosné* és *Pusa Jenőné*, az ÉPFU-nál pedig *Szabó Jánosné.*

— *Általában milyenek a győri körzet alközpontosai?*

— Jók, kevésbé jók, közepesek és gyengék. Mint általában minden szakmában itt is sokféle képességű és modorú ember található.

— Azt is el kell mondanom, hogy amikor egy alközpontra panasz érkezik: foglalt, késlekedve jelentkezik, nem bizonyos, hogy a kezelő a hibás. Lehet, hogy a központ elavult, vagy túlterhelt. Ilyen eset több helyütt van, például az Északdunántúli MÉH Vállalatnál. A vállalat partnerkapcsolatának rendszeres ápolása megkövetelné a jobb telefonálási lehetőséget.

— *Kapnak-e jó munkájukért dicséretet a jók, és elmarasztalást a gyengék?*

— Igen. A már említett alközpontok kezelői dicséretet kaptak. Ezen felül Bencsik József, a megyei tanács alközpontkezelője Kiváló Dolgozó kitüntetést kapott legutóbb. A gyenge kezelőknek be kell érniük azzal, hogy sohasem kapnak semmit.

És a közönség?

Az alközpontosok után következzék a többség: a telefonálók több milliós serege. Meg kell, hogy mondjam: ők sem angyalok! Finom postáskifejezéssel ismét mondhatom: nálunk, sajnos már jóval több a telefonállomás, mint amekkora a távbeszélőkultúra. És itt is igen nagy gondok vannak, mert ez is okozója annak, hogy a viszonylag kevés telefonállomásról nem tud beszélni az, aki egyébként kulturáltan akarna. Miért? Azért, mert nálunk, ha valaki fölemeli a kézibeszélőt és nem kap vonalat, avagy vonal van, csak a hívott foglalt, nem vár néhány percet, hanem szünet nélkül próbálkozik. Mindez szaknyelven azt jelenti: leköti az áramköröket. Türelmetlensége, avagy szórakozottsága miatt nemcsak ő, hanem rajta kívül még nagyon sokan nem képesek telefonálni.

Száz és százezer szónak is egy a vége: nagyobb türelem, több megértés kell embertársaink iránt. Ha másért nem, csak azért, hogy a kevés telefonállomásról nagyobb sikerrel tudjunk beszélni — természetesen röviden, tömören, udvariasan, hogy másokat ne akadályozzunk a beszélgetésben. Amíg pénzünk nincs több, jobb telefonra, ez is megoldás lenne. Jó részmegoldás. Ami nem kerül pénzbe, azt érdemes megszívlelni. Sőt, még mást is. Történetesen azt, hogy mind a központok, mind az alközpont kezelői, sőt a postások valamennyien nagyon udvariasan ugyan, de azért figyelmeztethetnék időnként a telefonálókat a rövid, tömör beszélgetés fontosságára, hiszen ez mindnyájunknak közös érdeke. Egyéni és országos érdek.

Sajnos, minden vitás ügyben mindig a posta a villámhárító. De mint ahogy minden véges, a telefonközpontosok türelme is az. Ne kelljen vitustáncot járniuk . . .

Sindulár Anna

Menekültek között

A közvélemény élénk figyelemmel kíséri az Erdélyből menekültek helyzetét, sorsát, beilleszkedésüket hazánk vérkeringésébe. E soroknak az a céljuk, hogy tájékoztatást adjunk, a Romániából menekültek hogyan dolgoznak a postán, hogy érzik magukat, milyen a munkájuk, sorsuk.

Szinte találomra választottunk ki három fővárosi postaszervet: a Járműtelepet, az RTV-t és a TIG két távbeszélőközpontját. Mindenütt a tszb-titkárok, illetve a helyi szb-titkárok segítettek a találkozásban, és személyesen is részt vettek a beszélgetéseken. Volt, ahol a szakmai felettes is jelen volt, vagy a beszélgetést követően jellemezte az áttelepülteket. Összesen 12 menekülttel sikerült beszélgetnünk.

Először az általános tapasztalatokról. Mindenkinek maradtak otthon hozzátartozói, ezért nevüket nem említjük, ezt kérték tőlünk. Félnek! Az általuk elmondottak alapján jogosan. A román rendőrség minden adatot feldolgoz, s mivel valamennyien leveleznek, illetve elég sűrűn távbeszélőn is kapcsolatot teremtenek hozzátartozóikkal, néhány adatból is összeáll a kép, kiről is van szó.

Beszélgetőpartnereinknek mintegy a fele szabályos útlevéllel érkezett, a másik fele útlevél nélkül, illegálisan lépte át az országhatárt. Valamennyien egyéb okmányok nélkül érkeztek, bizonyítvány, szakképzettség igazolása és egyebek hátrahagyásával. Amennyiben a határátlépők legálisan érkeztek a határra, az ilyen dokumentumok megtalálása azonnali visszatoloncolást, s egyéb büntetést vont volna maga után.

Az első kérdésem mindenkihez az volt, hogyan kerültek a postához. A kép meglehetősen vegyes. Voltak, akiket a rokonok ajánlottak, mert ők is postások, voltak, akik újsághirdetés, vagy éppen a postaszerv homlokzatára kifüggesztett, felvételre invitáló felhívás útján jelentkeztek. Előfordult, hogy az illető barátja, aki korábban érkezett, és a postán dolgozott már, ajánlotta, jöjjön ide, jól fogja érezni magát. Volt olyan is, hogy sok jót hallott a Magyar Postáról, azért jelentkezett, meg olyan is, akinek a szakmáját a postán lehet a legjobban hasznosítani.

A második kérdésem,

hogyan érzik magukat

munkahelyükön, a postaszervnél?

A válaszok — dicséretünkre legyen mondva — egybehangzóak. Nagyon jól fogadták őket mindenütt! A kollégák rendesek, segítőkészek. Néhányan elpanaszolták, akik először másutt vállaltak munkát, hogy ott a szemükre vetették, miért jöttek át, elveszik az ittlévőktől a munkát, nincs elég lakás nekik sem, és valójában be sem fogadták őket. Van elég bajuk, gondjuk így is, pedig segítséget kapnak, a postások törődnek velük. Akik nem a rokonoknál laknak, azokat munkásszállón helyezték el.

(Itt jegyzem meg azt a gondot, hogy a korábban helyes és jó gyakorlatnak bizonyult munkásszállói kontingenst, azt, hogy melyik fővárosi postaszerv hány férőhelyet vehet igénybe a munkásszálláson, felül kellene vizsgálni.)

A szakmával rendelkezők valamennyien igen jó munkaerők, tájékoztatnak feletteseik. Szorgalmuk, áldozatvállalásuk is példás. Akik pedig most tanulják új munkakörüket, azokra sem lehet panasz.

Valamennyi beszélgetés során felmerült, ki miért hagyta ott Romániát? Megdöbbentő tapasztalatokat szereztünk, bár sok hasonló, vagy azonos híranyagot a rádió, a tévé, vagy az újságok, folyóiratok már eddig is közöltek. Egyöntetű volt, a legfontosabb a magyar nyelv használatának tiltása, még magyarok között is! A másik: a szinte megszakadásig végzett munka ellenértékéért alig lehetett élelmet kapni. Még azt sem tudták mindig megvásárolni, amit jegyre adtak. A hideg otthon, és a munkahelyen a legminimálisabb kulturálódási, művelődési lehetőség hiánya. Idő sem jutott az olvasásra, vagy ha egyébre egyáltalán lett volna lehetőség, az állandó sorban állás elvont minden szabadidőt.

Egy bukaresti fiatalember

— az egyetlen román nemzetiségű a 12 főből — elmondta, ő az emberi jogok teljes eltiprása ellen harcol, s úgy érzi, hazájában ezt nem tudja megtenni. Rengeteg a titkosrendőr, a besúgó, már ő is nyilvátartásba került, megfigyelés alatt állt Bukarestben. Magyarországon tagja a „Szabad Románia" nevű szervezetnek, anyanyelvükön Budapesten jelenik meg lapjuk. Megtudtam, a szervezet célja egy demokratikus alapokon nyugvó, valóban szocialista társadalom létrehozása, amelyben a nemzetiségek szabadon ápolhatják kultúrájukat, hagyományaikat, s barátságban élnek egymással.

Ez a 30 éves román fiatalember felkért arra, feltétlen hozzam nyilvánosságra, milyen mély benyomást tett rá a magyar nemzet fogadókészsége, az, hogy nem tesznek megkülönböztetést, és a román nemzetiségűeket is befogadják, nemcsak a magyarokat. Meg azt, hogy a munkahelyén is ugyanúgy, ugyanolyan jól bánnak vele, mint a magyar menekültekkel.

A magyar nemzetiségűek elmondják, milyen csodálatos érzés, hogy magyarul beszélnek mindenkivel, hogy milyen nyíltság van nálunk, mindenki elmondhatja véleményét szabadon, nem esik bántódása. Visszavisszatér még gondolatvilágukban a sok zaklatás, nemegyszer a verés, amit a rendőrségen kaptak mezítelen talpra, s azután úgy szabadultak, hogy aláírattak velük egy nyilatkozatot, nem érte őket bántódás ottartózkodásuk alkalmával.

A sok öröm mellett, ami itt éri őket, nagyon hálásak. De ha a jövőre terelődik a szó, arcuk elkomorul. Tudják, a családegyesítés nehéz lesz. Mire a szülők, a feleség, néhányuknál a gyerekek is átjöhetnek, több év is eltelhet. A szeretteik hiánya mellett a honvágy is gyötri őket. S ha övéik itt lesznek, vajon hol laknak majd? Hiszen a munkásszállásra nem jöhetnek. Lakást eddig csak egyikőjüknek sikerült szerezni, a feleség házfelügyelőséget vállalt egy bérházban, ehhez jár a lakás, a férj a postán maradt változatlan beosztásban.

A szakszervezeti tagságra terelődik a szó. Kiderül, nem mindegyikük szakszervezeti tag. Ahol ez szükséges, a velük való személyes beszélgetést a szakszervezeti tagságukról fel kell vállalniok a szakszervezeti tisztségviselőknek.

Sok-sok érdekes, tanulságos és fájdalmas esetet, történetet mondanak el kérdezés nélkül is. Látszik, megkönnyebbülést okoz, ha beszélhetnek róla. Ezek közül két dolgot említek:

A Székelyföldön maradt Erdélyben a legérintetlenebb a nemzetiség. Ott csak magyarul beszélnek. Bár 1 órával előrébb jár az időszámítás, mégis a magyarországi idő szerint élnek. Náluk 13 órakor szól a Kossuth rádión keresztül a déli harangszó. Ilyenkor kitárják az ablakokat, felerősítik a rádiót, hallja mindenki, az is, aki az utcán megy, az óhazában dél van, a nándorfehérvári diadal emlékére zúg a harangszó! S a kitárulkozó ablakon keresztül összeolvad a helyi ózondús levegő a harangok fájdalmas, mélabús hangjával.

Cáfolják azt, miszerint a román, a magyar, a német, a szerb nem szereti egymást. Ez így nem igaz! Már csak azért sem, mert a beosztottnak, a másikat önszántából el nem árulónak nincs miért haragudnia a más nemzetiséghez tartozóra. A történelmet nem ők csinálják. Ők békében akarnak — van rá példa bőven —, s tudnának is élni. De a történelemírás kegyetlen kereke mások kezében van ma Romániában.

Egy ilyen cikkbe nem fér bele minden. Számos hatás ért, amíg sorsukat megismertem, s a jövő elképzelt körvonalait hallgattam. Egyet érzek. Ezeknek az embereknek — s ki tudja már hányan vannak a postán — szükségük van egy helyre, ahol találkozhatnának, ahol részükre időnként valamilyen rendezvény lenne, ahol esetenként felvállalnák ügyes-bajos dolgaik elintézését. Mindegy, minek nevezzük, erdélyiek klubjának, vagy valami másnak. De segítsük őket még jobban beilleszkedni, hiszen mindig azt mondtuk, a posta egy nagy család.

Most itt az alkalom, valóban fogadjuk be őket illő módon ebbe a nagy családba, amelyikhez ők már elkötelezték magukat.

— Mohai —

FELHÍVÁS

A debreceni postásüdülő január elejétől fogadja az ország minden tájáról érkező beutaltakat. Úgy is lehetne mondani, hogy fogadná, ha jönnének. Az első két turnusban a 60 férőhelyre és 30 pótágyra összesen 22, illetve 20 beutalt érkezett. (A házaspári jegyekhez további egy gyermek-beutalójegyet is igényelhetnek az alapszervek.)

Az üdülőt lapunk januári számában bemutattuk olvasóinknak, ezért annak korszerűségéről, előnyeiről most külön nem szólunk. Sokat elárulnak a beutaltak vendégkönyvi bejegyzései, amelyekben csak a dicséret hangján szólnak az üdülőről.

El kell érni az üdülő lényegesen jobb kihasználását, de ehhez összefogás szükséges. Ezért felhívással fordulunk az alapszervekhez, hogy a már kiosztott, Debrecenbe szóló beutalójegyeket jobban propagálják a tagság körében, a tszb-k pedig segítsenek a jegyek átirányításában. Amennyiben az alapszervek végképp nem tudják a beutalójegyet elhelyezni, úgy kérjük, hogy legalább négy héttel az esedékesség előtt jelezzenek a területi szakszervezeti bizottságnak. A tszb-k, illetve az elnökséghez közvetlenül tartozó alapszervek pedig a visszamaradó üdülőjegyekről írásban tájékoztassák a központ szociálpolitikai osztályát.

Jászsági postások a kuruckorban

Itt most nem katonai futárokról, hírvivőkről beszélhetünk, hanem falusi postásokról, kiket 1705-ben a katonáskodó jász férfiak után, a tisztségviselők, mesteremberek és pásztorok közt említenek. Jászkiséren a borbíró és a fegyverkészítő után ott találjuk *Vida György* postást. Jászladányban jelentkezik a következő „Posta", ahogyan beírta az összeíró *Darócz István* foglalkozásának megnevezését, amint Vida Györgyét hasonlóképpen. A többi fölsorolt kilenc helységben nem említ postást a német összeíró, pedig kellett hogy legyen, Jászberény városában talán több is, de talán ezek a besorolt lovasok és gyalogok közt vannak, avagy az előző években elestek távoli harctereken, *II. Rákóczi Ferenc* vitézeként.

Abból sejtjük, hogy az összeíró a királyi-császári uralkodóház német összeírója, mert néha helytelenül írja le a magyar családi neveket, például a Tormát Dormának, a Szűszékest Szuszékosnak. Az egyes rovatcímek is elárulják az összeíró labanc voltát. Jászberényben beírt 205 lovast és 224 gyalogot, tizenegy helységben összesen 1204 katonai szolgálatra alkalmas személyt. A jászberényi kapitány *Sánta Pál*, ősi jászberényi család utódja. „A Felkelés ideje óta meghaltak 72-en." „Elszöktek és kiváltak a Jászoktól 65-en." Egyébként ennél többen vannak távol, mert a vezérlő fejedelem azt írja *Vay Ádám* jász-kun főkapitánynak 1705. február 11-én Kistapolcsányból, hogy 1000 jásznak a táborukban kellene lenni, „de alig vagyon 300".

Az elesettekhez beírta az összeíró, hogy hol estek el. A fölsorolt helyek harcai 1703 októberétől 1704 decemberének végéig zajlottak le. A Nagyszombat körüli vesztes csatát 1704. december 25—26-ára jegyezték be a korabeli levelekben, folyamodványokban. Ugyanekkor Tápiószecsőre és Kókára rontott 1000 német és 1500 rác, Szentmártonkáta el is pusztult e csatározások alkalmával. Ezt a péceli *Kovács János* sebesült katona írta le 1706. február 4-én. A fejedelem segítségét kéri levelében, mert már két éve kínlódik sebével az elpusztult faluban, hová kapitánya helyeztette, és a borbélyának többet fizetett 60 forintnál. „... ott az borbélyomat az rácz el fogta, a falu is el pusztult."

A jászberényi *Baranyai János* lovát „az nagyszombati harczon el lőtték". A másik lova, melyet két ökörért vett, „midőn a budai német Szecső nevű falura kiütvén, a sok nyargalóczásban meg holt". *Kocsis Ádám* egri katona özvegye. *Pethő Ferenc* árokszállási származású főhadnagyra hivatkozik, aki szintén tanúsíthatja férje hősi halálát a Győr melletti Koroncónál 1704. június 13-án.

Zárjuk sorainkat a jászberényi *Baranyai János* levelével: „... kérem nagy alázatossan Nagyságodat, méltóztassék Nagyságod doctora által sebemre valamelly segítséggel lenni, hogy Isten kegyelmébül sebembül megh gógyulván tovább is szolgálhassam Nagyságodat ..."

A fejedelem válasza a Szentmártonkátán sebesülten levő kérelmező számára: „— Rendeltetik nemzetes vitézlő *Szalontai János* udvari Comisszáriusunknak, adgyon ezen instáns számára Harmincz Rhénes forintokat. Kelt Egerben. Március 19-ik napján az 1706-ik évben."

Ez a 30 rajnai forint akkor harmincszor 120 ezüst dénár értékű volt, melyért 1698-ban lehetett kapni 48 nagyobb bárányt, két nagy szekér fát, egy pár szattyán csizmát. Tehát elég nagylelkű volt a fejedelem a sebesült katonájához.

Hegedűs László

Velük teljes a posta

Kocsik között szabószerszámmal

Olvasva a Jármű-híradóban az 1988-ban jubiláló dolgozók köszöntését, szemem megakadt *Gánóczy József* neve mellett a „kárpitos" megjelölésen. Posta és kárpitosmesterség? Első pillantásra kissé különösnek tűnik ez a párosítás, elgondolkozva viszont a dolgon, önként adódik a magyarázat. Egy ekkora intézmény működtetése során berendezéseinek fenntartásához nem nélkülözheti a legkülönfélébb szakembereket. A gépkocsik akkor üzemképesek, ha motorjuk, erőátviteli és elektromos rendszerük, futóművük hibátlanul működik, a biztonsághoz, no meg a gazdájukhoz méltó megjelenésükhöz azonban az ápolt utastér is hozzátartozik.

Elindultunk hát, hogy felkeressük Gánóczy szaktársat munkahelyén, a Posta Központi Járműtelepen. A kárpitosműhely a „futójavító" műhelyen át közelíthető meg. A több szerelőaknát befogadó inkább terem, mint csarnok majdhogynem sötétlik a ki- és beálló, tolató kocsik motorfüstjétől; jól működő elszívóberendezésekről itt nemigen lehet beszélni. Egy-két lélegzetvétellel csak elérjük a túloldali ajtót, itt azonban jó néhányan teljes munkaidőben dolgoznak.

A belső műhelyben már nem kéklik a levegő. Itt már bátran elbeszélgethetünk Józsi bácsival.

— 40 éves szolgálati jubileumát ünnepelte, ezek szerint 1948-tól dolgozik a szakmában . . .

— Munkaviszonyom kezdete csakugyan 1948. és a szakma is nagyjából megfelel. csakhát az idő nagyobb részét nem a postánál töltöttem el. Eredetileg férfiszabónak készültem. Kisiparosnál töltöttem tanulóéveimet, de amikor felszabadultam, mesterem már nem tudott segédként alkalmazni. Elhelyezkedési gondomat átmenetileg megoldotta a kéteszendei katonáskodás, után azonban kénytelen voltam szakmát változtatni. Az ollóhoz és a tűhöz azért nem lettem hűtlen . . . Kárpitosként elszegődtem az 5. Sz. Autójavító Vállalathoz. Persze eredeti képesítésemmel csak betanított munkás lehettem, de nem hagytam annyiban: 1961-ben letettem a szakvizsgát.

— Meg voltam elégedve munkahelyemmel, és úgy éreztem, hogy engem is megbecsültek. Kaptam Sztahonovista meg Kiváló Dolgozó kitüntetést is. Az ott töltött idő alatt voltam a vállalat DISZ-szervezetének vezetőségi tagja, később 15 esztendeig szakszervezeti bizalmi. Emellett csoport- meg brigádvezető, raktárkezelő és szakoktató. Nagyon sok tanuló került ki a kezem alól, még ma is megmegszólítanak az utcán: rájuk ismerek-e?

— Munkaadómnak a különböző átszervezések során több alkalommal is megváltozott a neve — ma 20-as Volánnak hívják —, én azonban 27 esztendeig nem láttam a munkakönyvemet.

— Ennyi év után miért hagyta el megszokott, jó munkahelyét?

— A csepeli Csillagtelepen kaptunk annak idején lakást, a munkahelyem viszont Angyalföldön volt. Amíg ez csak a be- és hazajárás kényelmetlenségét, a hosszú utazást, többszöri átszállást okozta, nem volt baj. Csakhogy feleségem megbetegedett, leszázalékolták. Szívritmus-szabályozója még a nehezebb házimunkában is korlátozza. Közelebbi munkahelyet kellett keresnem, hogy jobban a segítségére lehessek. Ez irányú kísérleteim már nem sikerültek hosszú távra.

— Előbb a csepeli Duna Tszhez kerültem, ott 1200 kocsi karbantartásáról gondoskodtam egyedüli kárpitosként. A munkám és keresetem rendben volt, de 4 év múltán megalakult egy gmk, és az én munkám fölöslegessé vált. Felajánlottak ugyan más beosztást, de mit kezdtem volna több mint 50 éves fejjel lakatosként, jóval kevesebb fizetésért. Következett ugyancsak Csepelen a Kék Duna Fodrász Szövetkezet. Az üzleteik mindenféle kárpitos munkája volt a feladatom. Jó lett volna minden, de náluk se volt ismeretlen az átszervezés. Megszüntették a tmk-részleget, és így megint kicsöppentem.

— A közelben nem találtam nekem megfelelő munkát, így aztán eljöttem a Járműtelepre. Gondoltam, a hátralevő 5 esztendeig már valahogy kibírom az utazgatást. Az igazsághoz hozzátartozik, hogy ebbe besegít kocsijával a fiam.

— És hogy érzi magát Józsi bácsi mint postás?

— Szűkebb közösségünkben, a kárpitosműhelyben hatan nagyon jó egyetértésben dolgozunk. Gondolom, vezetőim is meg vannak elégedve munkámmal, másfél éve ugyanis megbíztak a kis csoport vezetésével.

— Rövidesen nyugdíjba megy. Mivel tölti majd napjait?

— Mint mondtam, a házi munkákból meglehetősen nagy részt vállalok. Ezt most majd szervezettebben láthatom el. De hoz varrnivalót három unokám is. Velük is több időt tudok majd kedvemre eltölteni. Nem marad időm unatkozásra . . .

Reméljük, derűs életszemlélete és egészsége is sokáig segítségére lesz a szívesen végzett otthoni munkában.

Kézszorítás után újból a szellőzetlen műhelyen keresztül visz az út. Eszembe jut, hogy a jubilánsok felsorolása után kinevezésekről tájékoztat a híradó. „*Papp Géza* munkavédelmi vezető" — áll a felsorolás végén . . . Nem kell attól tartania, hogy feladat nélkül marad . . .

Benda István

Költségvetési irányelvek az alapszervek részére

Jelen időszakban, amikor minden gazdálkodó szervezet keresi helyét a felgyorsult, állandó mozgásban levő politikai és gazdasági folyamatokban, a szakszervezeteknek is meg kell találniuk, mivel és milyen módon tudnak a tagság jogos igényeinek megfelelni.

A szakszervezetünk XII. kongresszusa óta eltelt időszakról készült, és a központi vezetőség által elfogadott akcióprogram tartalmazza a gazdálkodást is érintő feladatokat, azokat a kérdéseket, amelyek a szakszervezeti mozgalom megújhodásának irányába hatnak. Az 1988. december 9—11-ei IV. országos titkári értekezlet megerősítette azokat a korábbi felvetéseket, amelyek a szakszervezeti gazdasági munka nyitottabbá válásának szükségességét szorgalmazták.

Az alapszervezeti gazdálkodásnak — az említett dokumentumok szellemében — figyelembe kell vennie mindazokat a lehetőségeket, amelyeket a tagság igényel, s amelyek nem mondanak ellent a pénzgazdálkodásra vonatkozó általános előírásoknak.

Tagdíj

Központi vezetőségünk januári értekezletén e szándék által vezérelve tárgyalta az 1989. évi alapszervezeti költségvetési irányelveket.

A szakszervezeti mozgalom — más társadalmi szervezetekhez hasonlóan — főként a tagság által rendszeresen fizetett tagdíjakból tudja elvégezni mindazt a szerteágazó tevékenységet, amelyet alap-, közép- és felső szinten érdekvédelmi, szociális és kulturális területeken végez.

A tagdíjfizetés alapja — változatlanul — a főfoglalkozású munkaviszonyból származó és a nyugdíjjárulék alapjául szolgáló keresetek és a táppénz együttes összege. Ha a havi jövedelem nem képezi a személyi jövedelemadó alapját, a tagdíj mértéke 0,8 százalék. 1989-től a szja-mentes sáv felső határa 55 000 forintra módosult. A személyi jövedelemadó-köteles kereseteknél a tagdíj 1 százalék, amit az adóalapból levonnak. A tanulók, a nyugdíjasok, a jog- és tagfenntartók tagdíja 1989-ben sem változik.

Bevételek

Az elnökség javaslatára szakszervezetünk központi vezetősége úgy döntött, hogy a befizetett tagdíjakból az eddigi 40 százalékkal szemben *1989-től 50 százalék maradjon az alapszervezet bevétele.* Megerősítette azt az elmúlt évben hozott döntését is, miszerint a tanulók, nyugdíjasok, jog- és tagfenntartók által fizetett tagdíjak teljes egészükben az alapszervezeteknél maradnak. Az így befolyt tagdíjakból az alapszervezetek tényleges részesedése 50—55 százalék körül alakul.

A tagdíjon felül a jövőben is biztosítani kell a szakszervezeti bizottságok részére a tszb bizalmitestülete által elfogadott, s a tagdíjbevétel arányában számított, mintegy 20—25 százalékos differenciált támogatást. Ezen összegek a kulturális, szociális és sportcélú kiadások részbeni fedezetéül szolgálnak.

Bevételnövelési lehetőség az is, hogy a folyamatos működéshez szükségesnél magasabb pénzállománnyal rendelkező alapszervezetek — taggyűlési jóváhagyással — a tartalékként kezelhető pénzeszközeiket a jövőben tartósan leköthetik, illetve értékpapírt is vásárolhatnak. Természetesen a vagyon hasznosítása nem okozhatja a szakszervezeti bizottság pénzhiányos működését, a jogos tagsági igények elhanyagolását.

Felhasználások

Az alapszervezeti gazdálkodásban a bevételi lehetőségek növelésén felül jelentős előrelépés az is, hogy a felhasználások összetétele és arányai kizárólag a tagság igényei alapján, minden felülről meghatározott normatíva alkalmazása nélkül alakíthatók ki. Ezért — egy normatíva kivételével — minden eddigi határozat, amely nem az állami pénzügyek keretében szabályozott, illetve korlátozott — hatályát veszti. Normatívaként csak a szülési segély (600 forint), illetve a temetési segély (1200 forint) összegei maradnak érvényben.

A pénzügyi lehetőségeken túlmenően a gazdálkodást meghatározó tényező a tagság többségi véleménye, a taggyűlés (bizalmi küldöttértekezlet) döntése lesz.

A központi vezetőség az alapszervek gazdálkodásának lehetőségeit kibővítette, s ez még a már bekövetkezett és a várható fogyasztói áremelkedések ellenére is jelentős előrelépés.

A megteremtett lehetőség azonban csak akkor válik valóban eredményes gyakorlattá, ha a tagságnak lesznek igényei a választott tisztségviselők gazdasági tevékenységével kapcsolatosan is, ha a társadalmi ellenőrzést, a számvizsgáló bizottságok munkáját az eddigieknél fontosabbnak ítélik meg. Az alapszervezeti gazdálkodás önállóságának növekedésével a társadalmi ellenőrzés színvonalát szükséges tovább javítani, mert csak így tudunk élni a lehetőségekkel, a tagsági igények és a szakszervezeti tulajdon védelme összhangjának megteremtésével.

Perjési József

Kis magyar nyilvánosság

Termékeny, gyümölcsöt érlelő volt a tavalyi ősz nekünk, postásoknak. Gondoljunk csak az októberi 300 millió forintos 5 százalékos rendkívüli adómentes bérfejlesztésre.

Az elnökség szeptember 28-i ülésén kemény vita alakult ki a bérfejlesztés felosztásának módozatairól. (Bővebbet a Postás Dolgozó 1988. októberi számának 1. oldalas cikkéből. A szerk.)

A vita során megegyezés született abban, hogy:

— valamennyi középfokú postaszerv 4,95 százalékos bérfejlesztésben részesüljön;

— a bérfejlesztés felhasználásáról a postaszervek saját hatáskörben döntenek,

O ennek során külön elemezniük, minősíteniük kell: az értelmiség anyagi elismerését, létszámhelyzetét, különös tekintettel a VIII. ötéves távközlési programra,

O a 3600 forint, vagy ennél alacsonyabb bérű dolgozók helyzetét;

— az értelmiségieket nagy létszámarányban foglalkoztató Posta Kísérleti Intézetnél, a Posta Tervező és Beruházó Irodánál, a Magyar Posta Központjánál, valamint a Posta Oktatási és Kulturális Intézetnél — a 10 éves távközlés-fejlesztési programmal összhangban — további bérfejlesztés szükséges, ehhez végezzen az MPK forrásfeltárást.

Az elnökség felhatalmazta a titkárságot, hogy a fenti postaszervek végleges bérfejlesztésében egyetértést gyakoroljon. A titkárság október 4-i ülésén egyetértett a posta általános elnökhelyettesének azon javaslatával, hogy a 4 postaszerv minden értelmiségi dolgozója a 4,95 százalékos bérfejlesztés mellett 700 forintos havi bérkiemelésben részesüljön.

Ezek a tények.

Az is tény, hogy nem mindenki ragaszkodott a fentiekhez, amikor véleményt formált. Amíg e vélemény egy kellemes kvaterkázás hangulati eleme, addig nincs különösebb súlya a dolognak. Más a helyzet, ha a véleményalkotó történetesen választott tisztségviselő, mondjuk abban a postai intézményben, a Nagykörúton túl, az Ecseri templom tájékán, mely intézmény méltán tarthat igényt arra a címre, hogy a posta szellemi bázisainak egyike.

Történetünk hőse a helyi szakszervezet véleményeként írta le közérdekű információként a következőket:

„Szakszervezetünk elnöksége nem értett egyet a felső postai vezetés értelmiséget kiemelő bérpolitikájával, ezért a 4,95 százalékos bérfejlesztést a postaszervek azonos módon kapták meg. A Magyar Posta vezetésének szándékát mutatja, hogy 4 értelmiségi postaszerv... a posta bértartalékából, mégis szerény fedezetet kapott az értelmiségi dolgozók kiemelésének megkezdésére."

Mértéktartóan fogalmazva is azt kell írnom, hogy az idézett sorok meglehetősen egyénileg tálalják a történteket. Minimális fáradsággal, a múlt év október 20-a körül megjelent Postás Dolgozó első oldalas kolumnás cikkének elolvasásával reális képet kaphatott volna az idézett sorok írója.

Tételezzük fel, nem jutott idő az említett cikk elolvasására. Az azonban e sorok íróját is zavarba hozta, hogy az szb-titkárnak még esetleg arra sem volt ideje, miközben formálta a szakszervezet véleményét, hogy a kiadvány előző oldalán ugyanezen témáról a gazdasági igazgatóhelyettes tényekhez ragaszkodó, korrekt véleményét elolvassa.

A hírvivő teljes fegyverzetben futotta végig a 42 195 métert, hogy elhiggyék neki: győztek Marathonban. Mai racionalizált világunkban nincsenek ekkora követelmények, és az életünket sem kell áldoznunk, elég, ha annak, amit mondunk, vagy amit leírtunk, hitele van.

Meszlényi Ferenc

VÁLASZ ÉS VITA

Tájékoztatás magyar módra

„Örömmel olvastam a Postás Dolgozó 11-es számában megjelent „Beruházás — magyar módra" című cikket, mely bemutatja a POTIBER által megvalósított és 1988-ban átadott három nagy gócközpont — Veszprém, Kaposvár mellett az utolsót, a szolnoki gócközpontot. Szeretnék azonban a cikkben foglaltakhoz egy-két észrevételt hozzáfűzni.

Az épület csakugyan egy szinttel kisebb lett, de nem ok nélkül. A Magyar Posta döntése az elektronikus központra való áttérésre vonatkozóan már nem tette szükségessé egy újabb szint megépítését, sőt lehetővé tette a műszaki épület külső méretezésének mintegy 6 × 27 méterrel való csökkentését is azzal a feltétellel, hogy az épületbe kerülő kapacitás-előírások nem változtak.

A kapacitásokra vonatkozóan megjegyzem, hogy az 1988. októberben átadott központ már most 15 000 állomás kapacitású, de az új állomások bekötésére a hálózat kiépítésével folyamatosan kerül sor.

A központ bővítésével kapcsolatban el kell mondani, hogy az átadott AR technikáról a gyártó BHG a VIII. ötéves tervben leáll, így a most átadott központ ilyen irányú bővítését a posta nem is tervezte, ezért egyenesen jó, hogy ebbe a gépterembe „még cipőkanállal sem lehet több berendezést bepréselni", mert ez a gazdaságos tervezést bizonyítja.

A központépület negyedik szintjén biztosított alapterület viszont minden komolyabb építési munka nélkül lehetővé teszi az elektronikus távíróközpont mellett egy tároltprogramvezérlésű távbeszélőközpont telepítését, melynek kapacitása elérheti — a jelenlegi 15 000-es központon kívül — a 30 000-es állomáskapacitást, ami a posta jelenlegi felemelt távlati fejlesztési irányszámainak is megfelel.

A fentiek alapján nyugodt lelkiismerettel mondhatom, hogy a jelenlegi nehéz gazdasági helyzetben a megvalósított műszaki épület gazdaságosan, a távlati igények figyelembevételével épült, és az intézet a kisebb hiányosságok mellett büszke erre a létesítményre, ha kicsit nagyra is sikerült az „alumínium réztábla".

Ami az irodahelyiségek méretét és kihasználtságát illeti, meg kívánom jegyezni, hogy az épületek a megyei távközlési üzem befogadására is szolgálnak, melynek beköltözése még nem fejeződött be.

Végül rátérnék a „méretes réztáblára", mely alumíniumöntvény, és méretét a felerősítési lehetőséget biztosító épületváz, a betűméretet pedig az alumíniumöntési technológia lehetőségei határozták meg. A tábla költségei a létesítmény 1 milliárdos értéke mellett meg sem említhetők.

Tekintettel arra, hogy a hivatkozott cikk, úgy érzem, fentiekkel némi kiegészítésre szorul, ezért kérem levelem e bekezdés feletti részének közlését.

Üdvözlettel:
Dr. Auer Richárd
igazgató"

Válasz — „magam-módra"

„Tisztelt Igazgató Úr!

Bevallom, unom már a divatot! Nem jó, hogy még a kákán is csomót keresünk, nem jó, hogy jót már szinte semmiről nem írunk, nem jó, hogy lassan nagyobb újságírói bátorság kell ahhoz, hogy pozitív jelenségekről adjunk hírt, mint régen, amikor a fordítottja jelentette a bátrat. Mindezen kategóriák felett azonban — és ezt csendesen mondom csak — van még egy apróság — úgy hívják: igazság.

Mindenekelőtt ünnepélyesen írásba adom, hogy szolnoki cikkem címe és tartalma nem arra vonatkozik, hogy a POTIBER munkatársai tehetségtelen emberek, akik képtelenek egy sikeres beruházást véghezvinni. Mindez a tények, szándékaim és meggyőződésem ellen valók.

Ellentétben tehát önnel, Igazgató Úr, én sem az önök szakértelmét, sem tisztességes szándékaikat nem kérdőjeleztem meg. Mindössze egy általánosan hibás beruházáspolitikai szemléletre szerettem volna felhívni az olvasók figyelmét. Ezek szerint nem tartom helyesnek, hogy az évekig tartó beruházásoknál a rohanó infláció hatására a menet közben elfogyó pénzeket nem pótoljuk, hanem olyan értelmetlen spórolásokkal reagálunk, amelyeket tíz-húsz év múlva gyermekeink is megemlegetnek. Bíráltam a postán mereven uralkodó területi elveket is, helyette a pénzeszközök szükség szerinti átcsoportosítását javasoltam, mondjuk egyszer Sopron, egyszer meg Debrecen kárára.

És most nézzük a tényeket! Ön válaszlevelében nagyvonalúan elhallgatta az erősítőállomás ügyét, és azt bizonygatja, hogy igenis jó, hogy egy szinttel kisebb lett az épület.

Nos, ezzel kapcsolatban én, a dilettáns, szakember véleményét is kértem (Horváth László, MPK), és változatlanul állítom, hogy az a szint, bizony, még hiányozni fog. Mert ellentétben a postai góckörzetekkel, ma telefonközpontot úgy kellene építeni, hogy minimum 20 évre előre gondolkodjunk.

Arra gondolok például, hogy a székesfehérvári postai feldolgozóüzem (megalkotója szintén a POTIBER) bizonyos részeinek rovására Szolnokon akár három szinttel is magasabb lehetett volna a központ épülete. Azt pedig még én, laikus is tudom, hogy üzemeltetői, felügyeleti és gazdaságossági szempontok szerint is úgy ésszerű, ha egy telefonközpont valamennyi berendezése egy helyen van.

Az más kérdés — erről novemberben tapasztalatok híján nem szólhattam —, hogy miért a központ üzembe helyezése után fejeződött be a hálózatépítés, és többek között ezért Szolnokon karácsony táján lényegesen több volt még a hiba, mint ahogy másutt szokásos. Máshol egy hónappal az üzembe helyezés után az üzemeltetési hibák száma „visszaáll" a normális szintre.

A szobákról annyit, hogy én kollégáimmal az üzemvezető irodájában jártam többek között. Nem valószínű, hogy ide költözik be majd a megyei távközlési üzem kollektívája, bár jó néhányan elférnének benne.

A „réztábláról" valóban nem tudtam, hogy alumíniumöntvény. Nem vettem mintát, és nem is értek hozzá, de azt hiszem, a dolognak nem ez a lényege. Nem hihetem el, hogy méretét az épületváz határozta meg. A beruházáshoz képest változatlanul nagynak, boszszantóan hivalkodónak, és mint ilyet, ízléstelennek tartom a mai szegény világban.

Tisztelettel üdvözli:
Zimmermann Ottó

Évek óta tudjuk, hogy nem vagyunk gazdagok. Ezt ma már mindenkinek tudomásul kell vennie. A módos országok minden fillér helyét megnézik. Jó lenne, ha mi is eljutnánk oda, hogy ha nem is a fillérek, de legalább a forintok helyét alaposabban megnézzük. Ezzel a mi kis „közös kasszánkkal" is úgy kell bánnunk, mintha az valóban közvetlenül is a saját pénzünk lenne.

Egyébiránt a választ és a válasz válaszát is teljes terjedelmében közöltük, s minden olvasónk saját megítélésére bízzuk a következtetések levonását.

De azért, ha valaki Szolnokon jár, ne felejtse el megnézni a „meg sem említhető költségű" (mely tervezési, kivitelezési és felszerelési részösszegekből áll) „alumínium réztáblát".

Ezzel a vitát, illetve a véleménycserét a szerkesztőség részéről lezártnak tekintjük.

A szerk.

Munkában a nőbizottságok

A kv nőbizottságának fontos feladatai közé tartozott 1988-ban a felkészülés a SZOT nőbizottsága által összehívott „A szakszervezetek a nők képviseletében" című országos tanácskozásra. A tanácskozásra kiadott, „A dolgozó nők szociális, gazdasági problémái megoldásának tapasztalatairól" című értékelőanyagot a területi nőbizottságok megtárgyalták. Véleményüket a további teendőkre tett javaslatokkal a kv nőbizottsága beépítette az országos értekezleten elhangzó felszólalásba. Ezt *Páczi Mihályné,* a Szegedi Postaigazgatóság TSZB nőbizottságának vezetője mondta el.

Az értekezlet célja az volt, hogy meghatározza a nőket érintő különleges és időszerű érdekvédelmi kérdéseket, és kialakítson egy hosszú távú nőpolitikai programot. Kiemelten foglalkozott a tanácskozás a család, a gyermeknevelés kérdésével, a foglalkoztatáspolitikával, az adórendszernek a családokra való kedvezőtlen hatásával, a nyugdíjrendszer újragondolásával. Az értekezleten kialakított állásfoglalást eljuttatták a SZOT országos értekezletére.

A területi nőbizottságok megtárgyalták és véleményezték még a „A Magyar Nők Országos Tanácsának elgondolása a nőmozgalom megújulására" címmel megküldött vitaanyagot is. Megállapították, hogy az anyagban sok a jó elképzelés, amelyekhez azonban szinte kivétel nélkül anyagi eszközökre van szükség. Sok kérdés is felvetődött. Például nem látszik tisztán e szervezet mögött a tagság, a külön nőfelelősi hálózat, az érdekképviselet, érdekvédelem stb.

1989-ben nőbizottságaink a posta átszervezéséhez szeretnének segítséget nyújtani. Ezen felül értékelik az eddig végzett munkát, és megvizsgálják a bizottságoknak a mai követelményekhez igazodó működési módját, feltételeit, tevékenységük célját és a feladatokat.

N. A.

A következetes:
„Népszabadságot kérek!" *Tóth-Piusz István rajza*

Ülésezett a művelődési bizottság

Az ösztöndíjas tanulmányutak gyakorlati haszna

A Posta Művelődési Bizottsága január 24-én tartott ülésén három témát tárgyalt:

■ a külföldi ösztöndíjas tanulmányutak hatása a szakmai műveltségi színvonal emelésére a Posta Kísérleti Intézetben;

■ beszámoló a VII. ötéves tervidőszakban eddig végzett közművelődési munkáról. A fejlesztés iránya és lehetőségei;

■ a Posta Művelődési Bizottságának 1989. évi ülésterve.

Az első napirend keretében tárgyalt beszámoló az 1983—88. közötti 5 éves időszakot öleli fel. A vizsgált időszakban 29 ösztöndíjas út valósult meg az intézetben dolgozók részére.

Az előterjesztés elöljáróban foglalkozik a tanulmányutak pozitív hatásával az egyén szakmai fejlődésére. A tanulmányutak hatékonysága fokozható, ha a kutatott témán túl a magyar fél a fogadó országban tanfolyamon, konferencián tud részt venni.

Nem hagyható figyelmen kívül a nagy tapasztalatú külföldi szakemberekkel folytatott személyes párbeszédek jelentősége sem. Éppen ezek a kialakult, jó személyes kapcsolatok már nemegyszer lehetővé tették további információk megszerzését is.

A kutatott témán túl jelentősek azok az egyéb területen (például: munkaszervezés, az eredmények hasznosítási módjai, oktatási háttér stb.) szerzett ismeretek is, amelyek a későbbi életút folyamán kiválóan hasznosítható tapasztalatokat adnak. Végül a nyelvgyakorlás, a szaknyelvi ismeretek felfrissítése, a szakmai zsargon megtanulása miatt is fontos egy-egy ilyen út a résztvevőnek.

Az egyén életében mutatkozó pozitív hatáson túl igen fontosak ezek az ösztöndíjas utak az intézet és a posta egésze szempontjából is. Amíg a tanulmányutak hatása közvetlenül mérhető az ösztöndíjas szakmai műveltségének fejlődésében, addig közvetve nyilvánul meg az intézeti tevékenység színvonalának emelkedésében. A tapasztalatok egy része azonban — legalábbis néhány év távlatában — nem hasznosul a külföldi és hazai tudományos-technikai színvonal jelentős különbsége miatt.

Egy tanulmányút legfőbb erényének tekinthető, ha világosabban látható utána a fejlődés és a továbblépés iránya. A szakmai műveltségi színvonal emelkedése pozitívan hat a legkülönbözőbb tárgyalásokon, a szakvélemények kialakítása során, legfőképp azonban a döntés-előkészítésben, illetve a döntésben.

Az előterjesztés külön kiemeli a pályázók kiválasztásának fontosságát. A szakmai felkészültség mellett döntő szerepe van az illető személyiségének és postai elkötelezettségének, az alapvető igény, az idegen nyelv tudása mellett. Ennek köszönhető talán, hogy mindazok, akik külföldön jártak ösztöndíjas tanulmányúton, mindannyian „letettek valamit az asztalra".

A napirend vitájában elhangzottak alapján a bizottság megállapította, hogy a PKI-nél igen eredményes munka folyik, abból a célból, hogy a jó szakemberek alkalmassá váljanak a pályázatra. Mind szakmai, mind nyelvi szempontból felkészítik őket. Az első számú vezető személyes érdeme a menedzserszellem kialakítása, így az intézet pozitív példa a pályáztatás területén. (Megjegyezzük, hogy a postai pályázatok száma igen csekély az Országos Ösztöndíjas Tanács előtt. Ennek legfőbb oka a nyelvi ismeretek hiánya. A „legnagyobb" postai pályáztatók a PKI és a POTIBER, pedig valamennyi postaszerv részéről egyforma eséllyel indulhatnának idegen nyelvet jól beszélő, kiváló szakemberek!)

A hozzászólások folyamán az ülés résztvevői felhívták a figyelmet arra, hogy az utak eredményeiről több tájékoztatást adjon az intézet (illetve a résztvevő), teremtsen nagyobb nyilvánosságot postai berkekben a hasznosítható ismereteknek, hogy az okos gondolatok ne vesszenek el.

A második témaként tárgyalt VII. ötéves tervi közművelődési beszámolót számos hozzászólás és vita után a bizottság szinte változatlan tartalommal ajánlotta a szakszervezet elnökségének soron következő ülésére. (Erről lapunk legközelebbi számában írunk bővebben.)

Az ülés végén a Posta Művelődési Bizottsága elfogadta az 1989. évre szóló üléstervét. Ezek szerint ebben az évben még egy alkalommal találkoznak a testület tagjai.

Kovácsné Szabó Margit

Bábkiállítás a művelődési házban

A budapesti Postás Művelődési Központban január 8-án nyílt meg a *Kissné Polyák Erzsébet* alkotásait bemutató kiállítás. Már az előcsarnokban lila színekben komponált, seprűn lovagoló boszorkány hívta fel a figyelmet arra, hogy itt valami — a szokványostól eltérő — meglepetés vár az érdeklődőkre. És a terembe lépőket valóban ámulva állította meg a bábok varázslatos látványa.

Meseország kapuja nyílt meg előttük. A falakat borító világos tablókon megszámlálhatatlan bábu, egy művészi pálya alkotásai bűvölték el az előttük elhaladókat. Tarka szoknyás libapásztorok, a vicsorgó farkas elől menekülő malackák, kölyök képű kiskutyák és sünik, villogó szemű kiscicák, kajla fülű egérgyerekek vidám színfoltba olvadva idézték fel maguk körül a derű és vidámság ritka szép pillanatait.

Kissné Polyák Erzsébet nemcsak művész, hanem pedagógus is egy személyben. Erre a kettősségre vezethető vissza az a kiállításán is lemérhető korhatárnélküliség, amellyel egyaránt szól felnőttekhez és gyerekekhez.

Bábművészetét ez a kettősség teszi mássá, egyénivé. Művészetének jellemzője a gyermekközpontúság, amely megnyilvánul a tiszta színek, virágos kertek színvilágát idéző harmóniájában, egyértelmű fűtöttségében és szimbolikájában is. Különösen szép népmesehőseinek népi ihletésű öltözködése.

A bábok tervezésében óvakodik a naturalizmustól, de a stilizálás fokában is a gyermekek mércéje az irányadó. Ezt a gyermekközpontúságot láthatjuk a különböző bábtechnikák alkalmazásában is.

Mai bábművészetünk számos technikát alkalmaz az egyszerű báboktól a bonyolult szerkezetű, több mozgatót igénylő figurákig. Polyák Erzsi, bár maga jól ismeri valamennyit, de a gyakorlatban szigorúan vigyáz arra, hogy csak olyan technikát válasszon, amelyet a gyermekek is képesek elsajátítani. Az ő bábcsoportjaiban a gyermekek nemcsak játszanak a bábokkal, hanem el is készítik azokat.

Ezt dokumentálják a kiállításon bemutatott gyermekmunkák, melyek különösen nagy élményt jelentettek a gyermek látogatók számára. Ezek voltak számukra a legkedvesebbek, mert úgy érezték, hogy azokat maguk is el tudják készíteni.

A kiállításon kedvet kaptak a bábozáshoz a felnőtt látogatók is, főképpen a szülők és a pedagógusok. A kiállító művész alig győzte megválaszolni a látogatók kérdésrohamát. De nyilvánvaló, hogy néhány perces magyarázat nem elegendő a bábkészítés elsajátításához.

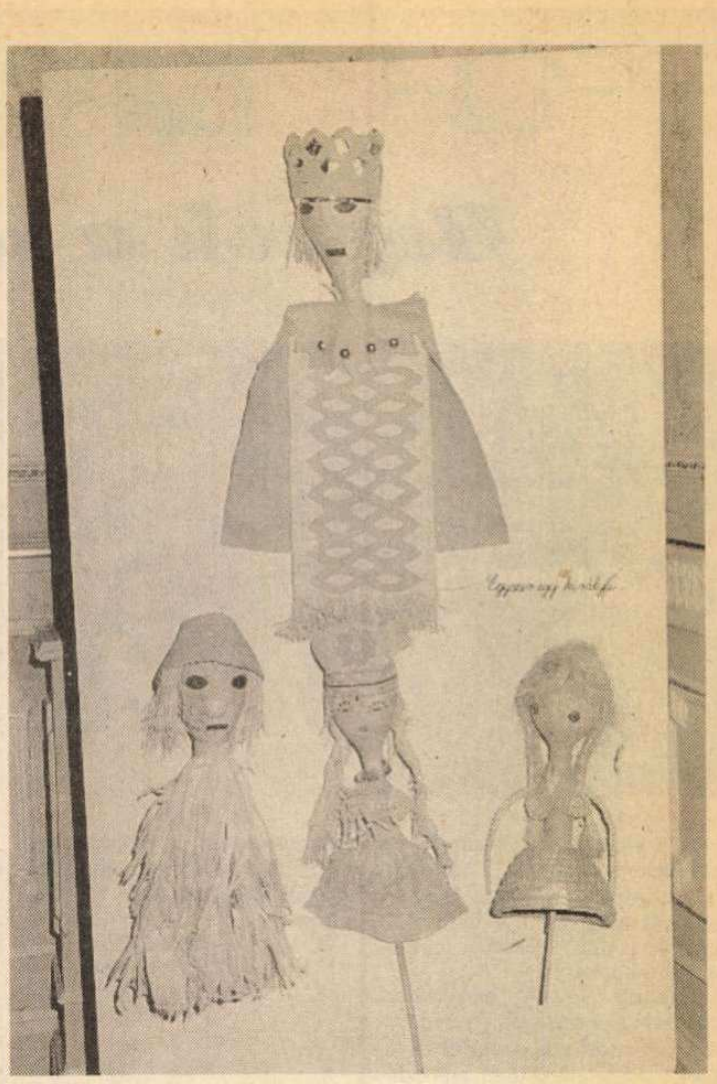

A Postás Művelődési Ház vezetősége a fellángoló érdeklődést látva felkérte Kissné Polyák Erzsébetet, hogy a postás óvónők számára tartson bábtanfolyamot. A kiállítás hatása a kiállítóteremből kilépve így gyűrűzik tovább a gyakorlati életbe, a postás gyermekintézmények életének megvidámítására.

Mészárosné Lukács Erzsébet

Postás amatőrök kiállítása Miskolcon

Napjaink egyik jellemzője, hogy az életszínvonal csökkenésének ellensúlyozására a postás dolgozók közül is egyre többen — különösen a nagycsaládosok — kényszerülnek arra, hogy a főmunkaidőn kívül túlmunkát vagy egyéb rendszeres jövedelemkiegészítő tevékenységet vállaljanak.

Így egyre kevesebb idő jut a családi együttlét meghitt hangulatában eltöltött szabadidős foglalkozásokra, meghitt megbeszélésekre és családi tervezgetésekre, a nap eseményeinek értékelésére, vagy a családban a még esetleg fennmaradó hasznos, kulturált, úgynevezett hobbitevékenységre. Sokan a rendszeres tévénézésre hivatkozva azt állítják, hogy az efféle hobbitevékenységre már végképp nincs idejük a postás dolgozóknak.

Talán ez sarkallta a Miskolci Postaigazgatóság művelődési bizottságát, amikor munkatervébe felvette egy — az igazgatósági terület minden postás dolgozójára kiterjedő — hobbikiállítás megrendezését. A postaszervek közönségszervezőihez eljuttatott írásbeli felhívás szerint lehetett jelentkezni bármilyen jellegű alkotással: kézimunkával, kerámiával, festménnyel, fotóval stb.

Ez a kiállítás tulajdonképpen kísérleti és felmérő jellegű volt, hogy képet alkothassunk a postás dolgozók szabadidőben végzett, hobbijellegű tevékenységéről. Bár a jelentkezés korántsem volt teljes körű, de a kitűzött 3 pályadíjra, mely a helyezésnek megfelelő értéket képviselő, művészi kivitelű festett hollóházi porcelánváza volt, 41 pályázótól több mint 100 pályamű érkezett az igazgatóság különböző postaszerveitől. Legtöbben Mezőkövesdről (a matyó hímzés hazájából), valamint Egerből és Kazincbarcikáról küldtek be pályamunkákat.

A rendezői, valamint a kiállításberendezői tevékenységet *Pál Mária*, a postaigazgatóság közművelődési előadója végezte igen lelkiismeretesen, dicsérendő módon. Az ízlésesen elrendezett kiállítást mintegy 300 postás dolgozó és nyugdíjas tekintette meg.

A vendégkönyvbe jegyzett dicséretek is azt bizonyítják, hogy a kiállított szebbnél szebb, különböző technikájú, igen mutatós kézimunkák, kötött ruhák, gobelinek, kis kerámiák, festmények, fotók igen szemet gyönyörködtető alkotások. Így nehéz dolga volt a zsűrinek a pályadíjak odaítélésénél. Ezért az említett díjon (tárgyjutalom) kívül a zsűri különdíjat is adott, s ugyancsak értékes dísztárggyal jutalmazta a KISZ és a szakszervezet is a zsűri által erre érdemesnek ítélt pályamunkákat. A kiállítást megtekintő közönség is szavazott a közönségdíj elnyerésére.

Végül is az első Mezőkövesd postahivataltól *Balogh Sándorné* lett. *Szűcs Istvánné* (Kazincbarcika 1), majd *Trombitás Györgyné* (Eger 1 postahivatal) kapta a II., illetve III. díjat. A díjazottak között volt még *Urbánné Kisely Katalin* (Tervező és Műszaki Nyilvántartó Iroda), *Farkas Miháluné Nagy Jolán* (Ózd 6 postahivatal). A közönség díját *Dusza Mihályné* (Mezőkövesd) kapta. Sajnálatos, hogy a kiállításon csupán 1 férfi dolgozó vett részt fotóival.

Horváth Dezső

Bábjáték postás-óvodásoknak

Január 19-én postásóvodásokat látott vendégül a Postás Művelődési Központ. A Hókirálynő című zenés bábmesejátékban nagy élvezettel gyönyörködtek a kicsik.

Különös érdeklődést mutattak: kiabáltak, tapsoltak, hangosan drukkoltak a zeneszámok alatt táncra perdülő rablóknak és a házasulandó varjúpárnak.

Februártól kezdődően havonta két alkalommal szervez a művelődési központ rendezvényeket a postásóvodásoknak. A tervek között gyermekműsorok és különböző tárgyú készségfejlesztő játszóházak szerepelnek.

Szabó Éva

Könyvtár a Főpostán

A Belváros szívében, a volt Főposta épületében, szerényen meghúzódva üzemel egy postai könyvtár. A két könyvtáros: *Katona Zoltánné* és *Ternyilla Lajosné* mindent megtesz az olvasók kultúrigényeinek kielégítésére. Kell is a szorgalom, hiszen öt postaszerv dolgozóit látják el szépirodalmi és szakkönyvekkel. A könyvtárállomány 10 000 szépirodalmi könyv, 2500 műszaki kiadvány, több mint 1000 idegen nyelvű fordítás, dokumentáció.

Látogatottságuk az elmúlt évben 7000 körül volt, a kölcsönzött kötetek száma pedig elérte a 35 000-et.

— mez —

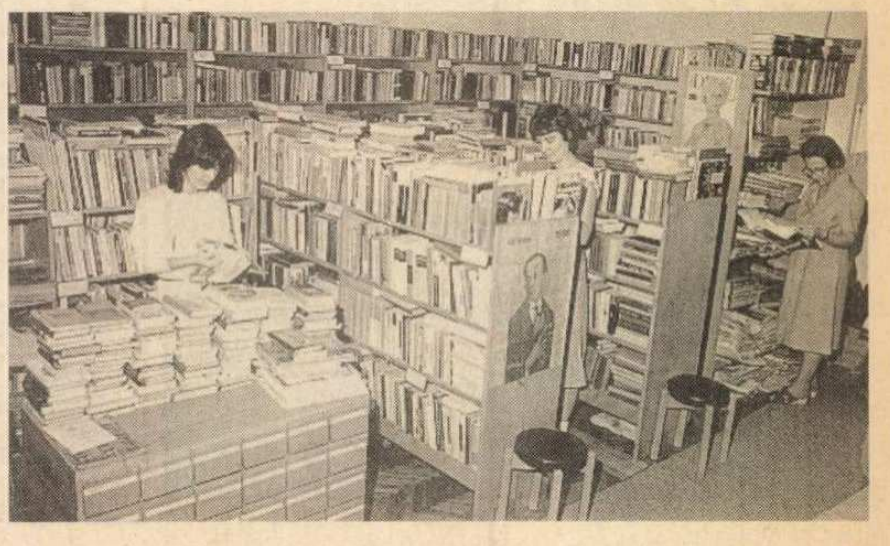

Bajnok a sakkcsapat!

A Postás SE sakkcsapata az országos bajnokság II. osztályának középcsoportjában nagy fölénnyel megnyerte a bajnokságot, és ismét feljutott a legmagasabb osztályba.

Lapunk tavaly novemberi számában a várható győzelemről tudósítottunk, most elsősorban a PSE elnöksége előtt december hónapban tartott szakosztályi beszámolón keresztül kívánunk bepillantást adni a műhelymunkába.

Az elnökség az írásos beszámolóból — amely tematikusan részletezte az elmúlt beszámoló óta eltelt 2 év munkáját — megismerhette az évenkénti célkitűzéseket, amely a 4 csapattal kapcsolatos igényekre vonatkozott, az edzésrendszert, a versenyeztetési, menedzselési szempontokat, amely a fejlődés érdekében minden játékosnál igen fontos, s számos szakmai, anyagi és egyéb kérdést.

Az írásos beszámoló mellett az elnökség tagjai számos kérdést tettek fel a szakosztály-vezetőség tagjainak. Az írott anyag, a szóbeli kiegészítés és a válaszok után a szakosztály működését, eredményeit a következőkben mutatjuk be olvasóinknak.

● 45 fős játékosállománya van a szakosztálynak, ebből 35 felnőtt, 10 ifjúsági korú versenyző. A szakosztálynak női versenyzője nincs.

● A minősítések szerint: 1 nemzetközi mester, 7 FIDE-mester, 4 mester, 10 mesterjelölt, 7 I. osztályú, 6 II. osztályú, 8 III. osztályú, 2 IV. osztályú versenyző. A versenyzők nagyobb része postai dolgozó vagy postás szülők gyermeke.

● A 4 csapat a velük szemben támasztott követelményeknek 1988-ban maradéktalanul eleget tett. A legjobbak bajnokságot nyertek, az első csapat tartalékát képező második garnitúra a tartalékbajnokság I. osztályában a várt 9—11. helyet messze túlteljesítve 5. lett. A harmadik csapat a kerületi bajnokságban szerepelt, s a középmezőnyben végzett, ez is megfelelő eredmény, míg az ifjúsági együttes a Budapest-bajnokság II. osztályában dobogós helyet szerzett, harmadik lett.

● A sikerek részesei a játékosokon kívül az edzők: *Jenei Ferenc* mesteredző, aki az egész szakosztály edzéseink irányítója, valamint *dr. Vígh Béla* és *Dobos Ottó* szakedzők.

Jenei sporttárs az első csapat játékosaival és a közvetlen utánpótlással, míg a másik két edző az ifjúságiakkal és a többi versenyzővel foglalkozik. Rendkívül fontos fiatal korban az elmélettel foglalkozni, az alapokat megteremteni a magasabb fokú felkészüléshez, bár a sakk olyan sport, amiben az elméleti tudást állandóan csiszolni kell, figyelve az új kutatásokat, s alkalmazni azokat. Persze a rendszeres gyakorlás elengedhetetlen követelmény a sakkban is.

● A szakosztály részére a Benczúr utcai elhelyezés megfelelő, de az idén várhatóan megkezdődő felújítási munkák miatt átmenetileg, körülbelül 1,5 évre, új terem után kell nézni. A szakosztály vezetősége az elhelyezésről gondoskodik.

● Felszerelésekkel, készletekkel, órákkal megfelelő mennyiségben és minőségben rendelkezünk.

● Az edzések látogatottsága megfelelő, a versenyzők között jó a közösségi szellem.

● Évenként szükség szerint, de legalább két alkalommal összevont szakosztályi értekezleten beszélik meg a feladatokat, elemzik munkájukat, az elért eredményeket. Az első csapat tagjaival egy-egy mérkőzés előtt szükség szerint játékosértekezletet is tartanak. Igen fontosnak ítéli meg a vezetőség a játékosokkal való személyes, jó kapcsolattartást.

● A tagdíjfizetési készség 100 százalékos.

● A szakosztály vezetősége jó kapcsolatot épített ki az egyesület munkatársaival, vezetésével. A kölcsönös bizalom az eredményességhez is segítséget nyújt. A vezetőség szintén jó kapcsolatban áll a Magyar Sakkszövetséggel, a Budapesti Sakkszövetséggel és a kerületi társadalmi sportfelügyelőséggel. A postás tömegsportversenyek sikeres rendezésében a szakosztály tagjai rendszeresen közreműködnek.

Még sok minden elhangzott az elnökségi ülésen, többek között a nehézségekről, az anyagi gondokról.

Jó volt hallani az elnökség véleményét, hogy egy reálisan, életszerűen gondolkodó, előremutató célokkal rendelkező sakkszakosztálya van a PSE-nek.

Lapzártakor kaptuk a hírt, hogy a megkezdődött 1989. évi bajnokságban az OB I-es csapat a tavalyi 3. helyezett NOVI-KI—Spartacus ellen igen dicséretesen megállta a helyét, s mindössze 7,5:6,5 arányban szenvedett vereséget. Ez mutatja a gárda alapos felkészülését az új bajnokságra.

Sok sikert kívánunk postás sakkozóinknak, szurkolunk, ne legyenek kiesési gondjaik, s érjék el mielőbb céjukat: váljanak jó középcsapattá a hazai élmezőnyben!

M. B.

A Minisztertanács a testnevelési és sportmozgalomban szerzett kiemelkedő érdemeinek elismeréséül az elmúlt év végén *Tánczos Sándornak*, a Postások Szakszervezete politikai munkatársának a **Magyar Népköztársasági Sport Érdemérem** bronz fokozata kitüntetést adományozta.

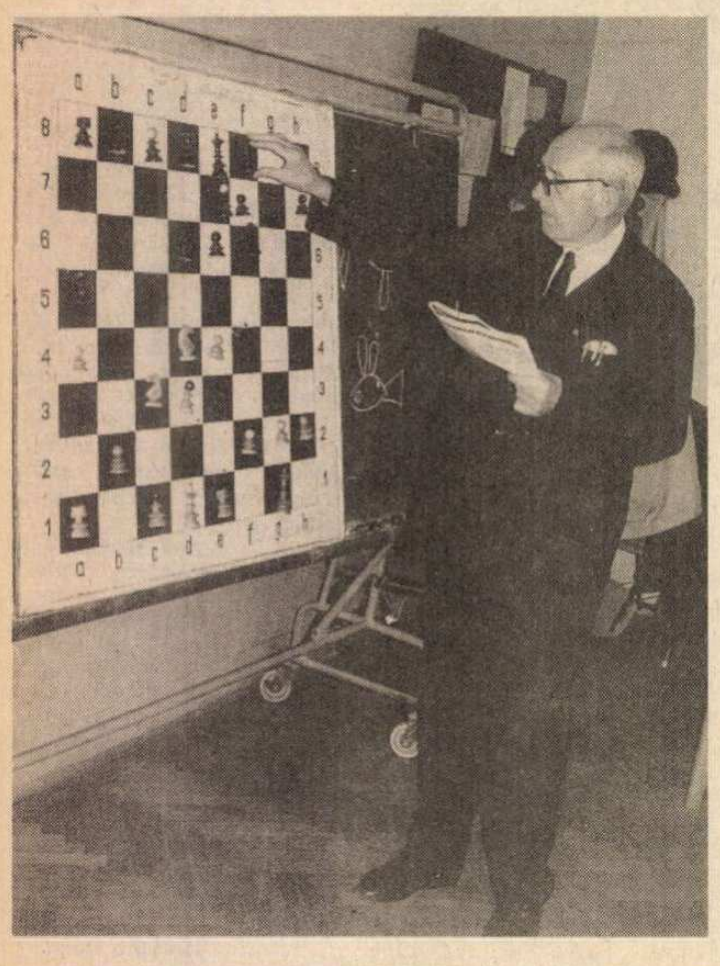

Idén is Rudas uszoda!

Ebben az évben is minden héten *hétfőn, szerdán és pénteken* 19.00—20.00 óráig a postások rendelkezésére áll a Rudas uszoda. Jelentkezni lehet *Babulka Oszkárnál* a helyszínen.

POSTÁS DOLGOZÓ
A Postások Szakszervezetének lapja
Szerkesztőség: Budapest XIV., Cházár András u. 13.
Postacím: Budapest, Postafiók 14. 1406
MNB 218-98330-4116
Felelős szerkesztő: MEZŐFI LÁSZLÓ
Telefon: 428-777
Kiadja a Népszava Kiadó Vállalat
Budapest VII., Rákóczi út 54. Telefon: 224-810
Levélcím: Budapest, Postafiók 32. 1964
Felelős kiadó: KISS JENŐ vezérigazgató
Előfizetési díj egy évre: 36 Ft
89—0353. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: CSŐNDES ZOLTÁN vezérigazgató
ISSN 0230—3701
1 2 4 8 16 * * *

FELHÍVÁS

A Postások Szakszervezetének támogatásával 1989-ben a Budapest vidéki Postaigazgatóság Területi Szakszervezeti Bizottsága rendezi meg az országos természetbarát-találkozót és túraversenyt. A találkozóra minden természetet kedvelő postás dolgozót és családtagjait szeretettel meghívunk.

A találkozó időpontja: 1989. július 7—8—9.

Helye: Salgótarján és környéke.

Program:

Július 7. (péntek): Érkezés, fogadás, szabad program, kulturális program.

Július 8. (szombat): Megnyitó, a túraverseny indítása.

A családtagok részére a következő kirándulásokat és programokat szervezzük:

- salgótarjáni városnézés,
- autóbuszos és gyalogos kirándulás a Salgó várba,
- autóbuszos kirándulás Hollókőre és Pásztóra,
- autóbusz-kirándulás Csehszlovákiába (Fülek és Losonc).

Eredményhirdetés, kulturális program.

Július 9. (vasárnap): Szabad program, hazautazás.

Szálláslehetőség a Furák Teréz Leánykollégiumban (Salgótarján, Kissomlyó u. 9.) és a Pénzügyi és Számviteli Főiskola Kollégiumában (Salgótarján, Kissomlyó u. 11.) van.

Mindkét helyen 4 ágyas szobákban van lehetőség a résztvevők elhelyezésére, egy fő részére 200 forint éjszakánként.

Étkezési lehetőség a szálláshelyeken van: reggeli 50, ebéd 120, vacsora 100 forint.

Jelentkezni a szakszervezeti bizottságoknál lehet 1989. március 31-ig.

Egyéb felvilágosítás:

Lukács Ildikónál a 427-354-es telefonszámon, vagy *Nagy Sándornál* és *László Istvánnál* a 32-11-110-es telefonszámon.

Mindenkit szeretettel vár a

Rendezőség

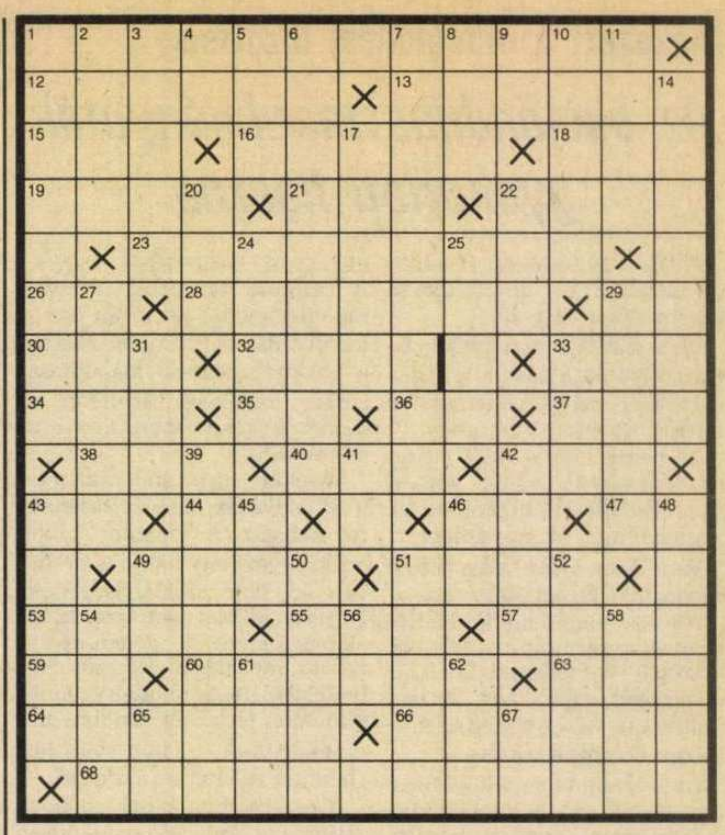

Egy kis bélyegfejtörő a februári feladat. Beküldendő a vízszintes 1., 23., 68. és a függőleges 39., 40.

VÍZSZINTES

1. *1871-től ilyen eljárással is készülnek a bélyegek.* 12. Bőségesen elömlik. 13. Ütem. 15. Kurír egyneműi. 16. Kelendő. 18. Tuniszi és osztrák gépkocsik betűjele. 19. Nicaragua korábbi fővárosa volt, de Mexikóban és Spanyolországban is van ilyen nevű város. 21. NSZK-város a Duna partján. 22. Liege, Verdun folyója. 23. *1989. január 20-án került forgalomba ez az elnevezésű, 5 forint névértékű bélyeg.* 26. Molibdén. 28. Falusi boltos volt. 29. Sporteszköz. 30. Bajt okoz. 32. Erő van benne. 33. Beszédrész. 34. Az olasz pénz röv. 35. Fordított papírmérték. 36. Bitó egyneműi. 37. Tartó. 38. Germán törzs. 40. Oka keverve! 42. Érzékszerv. 43. Víztömeg. 44. Csapadék télen. 46. Állati lak. 47. Francia arany. 49. Erotikus, számító nőtípus. 51. Római öltözet volt. 53. A jég teszi néha. 55. Női név. 57. Figyeli (ford.). 59. Négylábú (ford.). 60. A Fülöp-szigetek legnagyobb városa. 63. Idegen olaj. 64. Folyó Szlovákiában, az Unggal egyesül. 66. Kívánni. 68. *Bélyegtervező grafikusművész, aki január 18-án tartott előadást — bemutatóval — „Míg a bélyeg rákerül a levélre" címmel.*

FÜGGŐLEGES

1. Panaszt emel. 2. Vezető posztra. 3. A kutya nem szereti (ford.). 4. Numero (röv.). 5. Szarvasmarha Ázsiában. 6. Bizonyos céllal eltávozik. 7. Századunk félelmetes találmánya. 8. A hét vezér egyike. 9. Tokaj Kupa. 10. Roham. 11. Hold (lat.). 14. II. Napóleon. 17. Lapos hegytető, fennsík. 20. Kérdőszó. 22. Mangán és kén. 24. Az élőlény fontos szerve. 25. Gyomnövény. 27. Kezdet. 29. Hintő, 31. Távolra mutató szó (ford.). 33. A német utca rövidítése. 39. *Az első magyar bélyeg tervezője 1848-ban, az események miatt azonban nem került kiadásra műve.* 41. Puha fém. 42. Becézett női név. 43. Arat. 45. Szibériai folyó. 46. Gól nélküli döntetlen. 48. *1900. január elsejétől jelent meg a bélyegeken* (ford.). 49. Határozói igenévképző. 50. A ház tartozéka. 51. Termőföld. 52. Növelős végzet. 54. Női becenév (ford.). 56. Korrövidítés (ford.). 58. Német határozatlan névelő nőnemben. 61. Latin művészet. 62. Régi űrmérték. 65. Háziállat (ford.). 67. Növelő.

— Bánhidi —

Beküldési határidő: *március 10.*

Előző rejtvényünk helyes megfejtése: *A zseni tévedése legalább olyan tanulságos, mint az eredménye.*

Könyvutalványt nyertek: *Horváth Lászlóné* (Badacsony), *Mészáros Ödönné* (Debrecen), *Nyáry Győzőné* (Szombathely), *Török Henrikné* (Budapest).

Emberi jog

A postán hosszú, kígyózó sorok. Ki bélyeg, levelező- vagy képeslap miatt áll sorba, ki pénzt akar befizetni a postatakarékba, esetleg csekket feladni, mások meg táviratot szeretnének küldeni.

Igazi vasárnap előtti hangulat. Már akinek az!

Az a sor, ahol várakozunk, meglehetősen hosszú és hangos, különösen amiatt, mert a sor közepén valaki elkiáltotta magát:

— Álljon a sor végére!

— Nyugi, nyugi. Oda állok, ahová akarok! — válaszolt szenvtelenül a felszólított.

— Ezt a pimaszságot. Tessék a sor végére állni!

— Hát ide figyeljen, maga csorba fülű, maga mögé még akkor sem állnék, ha maga osztaná a főnyereményeket vagy az ingyenes külföldi utakat . . .

A kis intermezzónak azzal lett vége, hogy az illető bepasszírozódott egy másik sorba.

Most meg előre kellett figyelni, mert egy barna kabátos, magas férfi vitába szállt a postai alkalmazottal, s csak mondta a magáét.

— Emberi jogom, hogy ezeket a leveleket elküldjem — mondja a vitatkozó.

— Azt, hogy feladja, senki nem kifogásolja. De azt, hogy a borítékokat nem hajlandó leragasztani, azt kifogásolom, mert a postai szabályzat előírja . . .

— Kérem, nekem szuterén jogom, hogy . . .

A postáskisasszony majdnem elneveti magát, de a sok várakozó miatt csak ennyit mond: „Talán szuverént akart mondani!"

— Nekem jogom van ezeket . . . — köti az ebet a karóhoz a barna kabátos.

— Mondtam már, hogy elküldheti, de le kell a borítékokat ragasztani, csak akkor teszek rá bélyeget meg expressz jelzést. Nézze, mennyien várakoznak maga miatt.

— Énmiattam? — csodálkozik.

Ezt már nem bírtam idegekkel. Kiléptem a sorból, egyenesen a delikvenshez, s udvariasan kérem: ragassza le végre a borítékokat, ne tartsa fel a sort.

— Magának mi köze hozzá? — támad rám a barnakabátos. — Nekem emberi jogom, hogy ezeket a leveleket nyíltan elküldjem.

— Másképp nem vehetem fel, csak, ha leragasztja — mondja a postáskisasszony.

— Jó. Leragasztom. De esküszöm, ha innen megszabadulok, azonnal elmegyek a Másképp Érzők Egyesületébe, s ott fogom álláspontom helyességét kifejteni.

Ezzel az ügy és a borítékok végre lezárultak. Leragasztás után a postai küldemények expresszként felvéve s továbbítva.

Hát ez most a sikk. Mindenki egyesületekbe tömörül, ami nem is volna baj, ha közben a munka is menne. Bár az is igaz, hogy időközben megalakult számos egyesület, melynek automatikusan tagja lettem anélkül, hogy beléptem volna . . .

De ki fog dolgozni?!

— Hs —